

Psalmi

365 nadahnjujućih štiva
iz najomiljenije biblijske knjige

Copyright © by Tyndale House Publishers, Inc., USA. This Croatian-language edition of *One Year Book of Psalms / Psalmi* is published by Znaci vremena under licencing agreement with the copyright owner. Translated into Croatian by permission of Tyndale House Publishers. All international rights reserved.

Copyright © posjeduje Tyndale House Publishers, Inc., USA. Ovo hrvatsko izdanje knjige *One Year Book of Psalms / Psalmi* izdao je nakladnik Znaci vremena, prema ugovoru s vlasnikom izdavačkih prava. Prijevod na hrvatski jezik po odobrenju Tyndale House Publishers. Međunarodna prava zaštićena.

Psalmi — 365 nadahnjujućih štiva
iz najomiljenije biblijske knjige

Izvornik

The One Year Book of Psalms

Written by William J. Petersen and Randy Petersen

Nakladnici

ZNACI VREMENA, Maruševac

TIVA, Varaždin

Glavni i odgovorni urednik

Mr. Drago Obradović

Prijevod

Hinko Pleško

Lektura

Marijan Malašić, prof.

Prijelom

GENESIS, Zagreb

Tisak

TIVA, Varaždin, 2002.

Psalmi

365 nadahnjujućih štiva
iz najomiljenije biblijske knjige

Prijevedi Biblije

Ukoliko nije drukčije naznačeno, svi su biblijski tekstovi navedeni iz prijevoda Kršćanske sadašnjosti, izdanje 1991. (KS).

Ostali prijevodi:

DF — Novi zavjet, preveli B. Duda i J. Fućak

DK — Stari i Novi zavjet, preveli Gj. Daničić i V. S. Karadžić

JB — Jeruzalemska Biblija

KK — Knjiga o Kristu, prijevod Novog zavjeta

RU — Novi zavjet i psalmi. Mostar, 2000. Preveo Ljudevit Rupčić

ŠA — Stari i Novi zavjet, preveo Ivan Šarić

ISBN 953-183-099-1 — Znaci vremena
953-6775-35-2 — TIVA

Predgovor

Tisućljećima su ljudi pjevali, čitali i molili Psalme te razmišljali o njima. Tijekom svih tih stoljeća Psalmi su vjernicima donosili radost, zahvaljujući njima doživjeli su pokajanje i u njima su nalazili neizmjernu utjehu. U šestom stoljeću prije Krista zatočeni Židovi u Babilonu pjevali su ih sa suzama. Pet stotina godina poslije Isus ih je s učenicima pjevao u gornjoj sobi. Sastajući se u tajnosti, kršćani u Rimu počinjali su dan pjevanjem 73., a završavali pjevanjem 141. psalma.

Nakon što je progonstvo kršćana prestalo, jedan je crkveni otac rekao: “Većina ljudi nije ništa znala o ostalim biblijskim knjigama, ali su psalme učili napamet i ponavljali ih kod kuće, na ulici i u trgovinama.” Martin Luther je 1512. svoju službu u javnosti otpočeo predavanjem o Psalmima. Putnici *Mayflowera* 1650. krenuli su na put pjevajući jedan psalam, a drugi su zapjevali nakon što su se iskrcali na obalu Novog svijeta. Jedna od prvih knjiga tiskanih u Americi bila je *Bay Psalm Book*.

Psalmi su izvanredna poezija, sažeta teologija i uzbudljiva povijest, ali i mnogo više od toga. Većina njih nosi pečat osobnosti. Psalmi nas susreću tamo gdje jesmo i vode tamo gdje bismo trebali biti. Da biste pristupili Psalmima, ne morate se svečano obući. Dođite takvi kakvi jeste. pisci psalama bili su pjesnici, katkad iznenađujuće otvoreni kad je riječ o njihovim mislima i osjećajima. Često su bili zbunjeni onim što se događalo, upravo kao i mi. Imali su nedostataka kao i mi. Znali su se obeshrabriti i razočarati; pa što je u tome uopće novo? Psalmi pokazuju život takvim kakav jest prikazujući cjelokupnu dramu čovječanstva na nekoliko stranica. A kad završite s čitanjem, nekako ste ojačali pouzdanje u Boga; slavite Ga što je vaš zaštitnik, vaša nada i vaš prijatelj.

Pripremajući ovu knjigu, nastojali smo prikazati raznolikost Psalmama. Osim biblijskog dijela i svakidašnjeg duhovnog štiva, naći ćete i odgovarajući tekst neke pjesme. Uz neke smo psalme priložili koji citat i zanimljive činjenice.

Uvjereni smo da ćete nakon čitanja ove knjige reći zajedno s Lutherom: “Sve ih volim.”

Pridružujemo se psalmistu koji je rekao: “Dobro je pjevati njemu, Bogu našem” (RU) i Njemu zahvaljujemo za blagoslove kojima nas je obdario dok smo pisali ovo štivo. Također zahvaljujemo istraživaču, suradniku i organizatoru Ardytheu Petersenu, uredniku Davidu Barrettu i bibliografu Warrenu Wiersbeu koji nas je poticao na rad.

Pročitajte: Psalam 1.

Poznati prevoditelj Biblije Jeronim počeo je s radom u malom gradu Betlehemu, gotovo četiri stoljeća nakon što se Isus kretao u njemu i četrnaest stoljeća nakon rođenja kralja Davida. Jeronimu su trebale dvadeset tri godine da dovrši svoj prijevod Biblije s grčkog i hebrejskog na latinski i time ostvari san da “mojim latinskim čitateljima pružim skriveno blago”. Njegov je prijevod, Vulgata, stoljećima bio cijenjen kao službeni latinski prijevod.

Jeronim je volio cijelu Bibliju, ali je posebno uživao u Psalmima. Njegov je omiljeni tekst bio Psalam 1,2: “Već uživa u Zakonu Jahvinu, o Zakonu njegovu misli dan i noć.” Jeronim je, kao i psalmisti, znao da je vrijeme provedeno s Božjom riječju ključ životnog zadovoljstva.

Kad je stajao na obali Jordana, spreman da izraelski narod uvede u obećanu zemlju, Jošua je dobio sličnu poruku: “Neka knjiga Zakona bude na ustima tvojim: razmišljaj o njoj danju i noću... samo ćeš tada biti sretan i uspjeh ćeš u pothvatima.” (Jošua 1,8)

Ako želite biti sretni, ako stvarno želite uspjeh, neka vam ove godine na prvom mjestu bude proučavanje Božje riječi. Slično Jeronimovim čitateljima, ustanovit ćete da je Božja riječ prepuna skrivenog blaga koje očekuje da bude otkriveno.

*Zakon Božji naslada je meni,
Oblak danju, ogranj noću,
Utjeha će moja za nevolje biti,
Vodič moj kroz pustinju života.*

James Montgomery

Pojašnjenje

U hebrejskom jeziku riječ koja je prevedena glagolom “misli” sadrži značenje nečijeg blagog poticanja na razmišljanje i ponavljanje nekog očaravajućeg teksta.

Vrijedi zapaziti

“U danima napretka pjevaj psalme iz Božje riječi, a u noćima nevolja tješi se obećanjima iz iste knjige.”
Charles H. Spurgeon

Pojašnjenje

U drugom retku riječ "Pomazanik" na hebrejskom je Mesija. Grčki prijevod te riječi je Krist.

Drugi tekstovi

U Svetom pismu postoje samo tri mjesta gdje je rečeno da se Bog smije: ovdje i u Psalmu 37,13 i 59,8.

Vrijedi zapaziti

"Božju dramu ne bismo smjeli kritizirati prije posljednjeg čina."
Thomas Adams

Pročitajte: Psalam 2,1-6.

Prvih stotinu godina postojanja kršćanska Crkva je trpjela val za valom progonstva, ali možda je najgore bilo pod rimskim carem Dioklecijanom (284.—305.). Uvjeren da su se kršćani urotili protiv njega, pokušao ih je iskorijeniti iz svojeg Carstva tako što je naredio istrebljenje pučanstva u nizu gradova. Ali kao što to pokazuje Psalam 2,4 onaj koji stoluje na Nebu vlada i zlom; On će se posljednji smijati.

U Dioklecijanovoj palači njegova vlastita žena i kći priklonile su se Kristu. Nakon njegove smrti na prijestolje stupa novi vladar, Konstantin. Kad je Konstantin postao kršćanin, kršćanstvo je u cijelom Rimskom Carstvu postalo povlaštenom religijom.

Slično tomu, u izvještaju o izlasku iz Egipta faraon je mislio da je pokorio Izraelce kad je zapovjedio utapljanje sve muške novorođenčadi. Nije ni slutio da će njegova vlastita kći pružiti kraljevsko obrazovanje jednom od te djece, Mojsiju, koji će u konačnici izvesti Izraelce iz Egipta. I u tom slučaju se Bog posljednji smijao.

Vi se ove godine nećete susresti s Dioklecijanom ili faraonom, ali ćete naići na protivljenje svojoj vjeri. Ako možda s izvjesnom bojazni gledate u budućnost, sjetite se da je Kralj kraljeva i Gospodar gospodara na vašoj strani, a On se posljednji smije.

*Naš Otac Bog, sa prijestolja svoga,
Smije se ponosu njihovu, nadzire im bijes,
Napast će im srca boli nepoznatom
I grmljavinom progovoriti duši njihovoj.*

Stari škotski psaltir

Pročitajte: Psalam 2,7-12.

Jedne noći Bog je u Jeruzalemu proroku Natanu dao vijest koju je trebao prenijeti kralju Davidu. Vijest je glasila: “Ja ću njemu biti otac, a on će meni biti sin... ali svoje naklonosti neću odvratiti od njega.” (2. Samuelova 7,14.15) Svakako izvanredna vijest.

Nakon što je primio Gospodnju poruku, David se osjetio ponukanim da kaže: “Tko sam ja, Gospode Jahve, i što je moj dom te si me doveo dovdje?... Ti sâm poznaješ svoga slugu.” (redci 18-20) Godinama prije Bog ga je još kao pastira pomazao za kralja. A sad ga je nazvao svojim sinom. Biti Božji sin za Davida je bila veća čast nego biti kralj.

U Novom zavjetu je Isus veliko ispunjenje ovog psalma. On je Božji Sin (potražite Matej 3,17; Djela 13,33, Hebrejima 1,5; 5,5 i 2. Petrovu 1,17) i Bog ga je, kao Davida, pomazao i tako imenovao. Ali nasuprot Davidu, Isus je i Bog (Ivan 1,18).

Začudo, Bog kaže da i mi možemo postati Njegovi sinovi i kćeri. Apostol Ivan piše da svi koji uzvjeruju i prihvate Isusa Krista imaju pravo postati Božjom djecom (Ivan 1,12). Dok čitate drugi psalam, razmišljajte o veličanstvenoj prednosti da zahvaljujući Božjem jedinorođenom Sinu možete postati Božje dijete; dajte Bogu hvalu.

Slavi, dušo moja, Kralja nebeskog.

K nogama Njegovim položi dare.

Otkupljeni, iscijeljeni, obnovljeni, slobodni,

Tko će od vas hvalu dati sa mnom?

Alleluja, alleluja!

Slavite vječnog Kralja!

Henry F. Lyte

Zanimljivo

“Prvi psalam jesu vanjska vrata praktičnog uvida s proročkim svršetkom; drugi su psalam unutarnja vrata proročkog uvida s praktičnim svršetkom.”

John Ker

Drugi tekstovi **Pročitajte:** Psalam 3.

Čitajte o
Davidovom bijegu
pred Abšalomom
u 2. Samuelovoj
15–17.

**Vrijedi
zapaziti**

“Premda je David
imao mnogo
neprijatelja,
Gospodin je bio
njegov štit. Premda
su ga neprijatelji
ružili, Gospodin je
bio njegova slava.
Premda su ga
javno ponižavali,
Gospodin mu je
visoko dizao
glavu.”

Martin Luther

Francuski hugenoti u šesnaestom stoljeću bili su poznati po pjevanju psalama. Pjevali su za vrijeme obroka, rada i bogoslužja. Pjevali su čak i za vrijeme progonstva ili kad su odlazili u bitku. Za vrijeme rata, kad god bi se stražari mijenjali, pjevali bi psalme. Pjevanje određenih psalama označavalo je određena zbivanja. Pjevanje trećeg psalma naviještalo je opasnost. Kad god bi koji hugenot čuo ovaj psalam, znao je da neposredno slijedi neprijateljev napad.

Tako se morao osjećati David kad je pisao ovaj psalam. Njegov sin Abšalom namjeravao mu je preoteti prijestolje; progonila ga je neprijateljska vojska i David nije znao na koje se prijatelje može osloniti. Sa svojim vojnicima David je noću brzo prešao Jordan ne znajući što se može dogoditi u noćnom mraku (pogledajte 2. Samuelovu 17,22). Situacija se činila beznadnom. Unatoč zabrinutosti, David se i dalje uzdao u Gospodina kao u svoj štit i svoju slavu, onoga koji mu podiže glavu.

Kad se opasnost čini neizbježnom, hoćete li se pouzdati u Boga kao David? Hoćete li Njega smatrati svojim štitom, slavom i onim koji vam podiže glavu?

*Povikao sam i sa gore svoje svete
Milostivo on je priklonio uho.
Prizvao sam Oca svog i Boga svog,
A On mi je odagnao strah.*

Isaac Watts

Pročitajte: Psalam 4.

Neki smatraju da je David četvrti psalam napisao uvečer nakon što je napisao treći psalam, kad je Abšalomova vojska počela stezati obruč oko Davida i njegove vojske. Drugi smatraju da ga je ispjevao tijekom gladi koja je navela Izraelce da razmišljaju trebaju li slijediti druge bogove (vidite retnice 7 i 8).

Koje god mišljenje bilo ispravno, kad je pisao ovaj psalam, David se nalazio u tjeskobi (hebrejska riječ za “tjeskobu” u prvom retku označava “tijesno mjesto”). Ali unatoč teškoćama, David se kupao u Božjem svjetlu i to mu je pružilo potrebnu utjehu.

Oko sto pedeset godina poslije prorok Ilija se nalazio u teškoj situaciji sličnoj Davidovoj. I on je bio na tijesnom mjestu — suočen s gladi na drugoj strani Jordana. Ali je otkrio da Bog može na čudesne načine izbavljati svoj narod. Iliju su hranili gavrani, što je nezamislivo (1. o Kraljevima 17,6).

Ovo je tijekom vremena Božji narod uvijek iznova doživljavao. Augustin je za četvrti psalam rekao da ga treba glasno pjevati pred cijelim svijetom kao svjedočanstvo o miru što ga Bog daje usred nevolja, bile one unutarnje ili vanjske. Martin Luther se s tim složio. Njemu je ovaj psalam bio posebno drag. Zato je tražio od jednog skladatelja da uglazbi posljednji redak kako bi ga mogli pjevati na njegovom pokopu. Luther je želio da svijet zna kako se kupa u miru i pouzdanju, obasjan svjetlošću Božjeg lica.

Drugi tekstovi

*O tome kako nas
Božje lice može
obasjati pročitajte
Brojeve 6,24-26;
Psalam 119,135 i
2. Korinćanima
4,6.*

Vrijedi zapaziti

*“Bolje je imati
Njega bez ničega,
nego imati sve bez
Njega.”*

William Secker

*Ako Bogu dopustiš
da te vodi
i On ti bude
nada sva,
što god došlo,
On je pokraj tebe,
nosi te u dane zla.
Tko se uzda
u Božju ljubav
stalnu,
na stijeni
nepomičnoj gradi.
Georg Neumark*

Psalmi su iskrena, pjesnički izražena iskustva, misli i osjećaji Davida i drugih ljudi koji su slijedili Boga. Mnoge od ovih duhovnih pjesama jesu molitve. Psalmi su pisani s različitim namjerama, u različitim prilikama; obično razlikujemo pet vrsta. Ovdje navodimo primjer za svaku vrstu.

1) **Osobne molitve** (često su to ganutljive molbe za pomoć)

*Smiluj mi se, Jahve, jer sam iznemogao,
Jahve, ozdravi me, jer dršću kosti moje.*

*Duboko mi je duša potresena,
a ti, o Jahve — dokle ćeš?*
Psalam 6,3.4.

2) **Poučni psalmi**

*Dodite djeco, i poslušajte me,
učit ću vas strahu
Gospodnjem...*

*Zla se kloni a čini dobro,
traži mir i za njim idi!*
Psalam 34,12.15.

3) **Molitve zajednice**

Po tebi dušmane svoje odbismo,

*u tvome imenu zgazismo
one*

*koji se na nas digoše...
A sad si nas odbacio i
posramio nas,
i više ne izlaziš, Bože, sa
četama našim.*

Psalam 44.6.10.

4) **Pjesme zahvalnice**

*Blagoslivljajte, narodi,
Boga našega,
razglašujte hvalu njegovu!
Našoj je duši darovao život
i ne dade da nam posrne
noga.*

Psalam 66,8.9.

5) **Psalmi za posebne prigode**

*Ulazak ti, Bože, gledaju,
ulazak moga Boga i Kralja
u Svetište:*

*Sprijeda pjevači, za njima
svirači,
u sredini djevojke s
bubnjicima.*

Psalam 68,25.26.

Promatranjem ovih različitih psalama zaključit ćemo kako Bog želi da Mu u svakoj prilici otvorimo srce. Psalmi nas uče da Mu se kao pojedinci ili zajednica obratimo u vrijeme potrebe, da

Ga hvalimo kad nam odgovori, da Mu u posebnim prilikama iskažemo priznanje i da naučimo slušati Ga i pošteno živjeti.

Možda su Psalmi tako omiljeni upravo zato što razmatraju čitav život. Oni su ganuli srca mnogih ljudi u svim mogućim prilikama. S njima se možemo osobno poistovjetiti, a posebno nas privlači njihova iskrenost. Umjesto da nas samo uče o Bogu, psalmi nam pomažu da Bogu tijekom cijelog života izrazimo svoje najdublje osjećaje podsjećajući nas da je Bog stvorio naše osjećaje kao i naš um te želi da cijelo svoje biće u svemu pokorimo Njemu.

Psalmisti ne tvrde da znaju sve odgovore. Umjesto toga postavljaju iskrena pitanja i često plaču shrvani očajem. Drugim riječima, psalmisti su samo ljudi — i to u tolikoj mjeri da nas njihova ljudska narav katkad iznenađuje. Ali unatoč svim nevoljama, psalmisti gotovo uvijek završavaju slaveći Boga jer znaju da je On veći od njihovih problema i mudriji od njihovih pitanja.

Ukratko rečeno, Psalmi su pjesme za pjevanje, tužbalice za plakanje, molitve za moljenje i hvale za uzdizanje. Neka ove godine Psalmi govore vašem srcu što god što osjećali. Naučite se potpuno predati Bogu — srce, um i dušu — i otkrijte što vas On želi naučiti u svakoj prigodi.

*Pred lice Njemu stupimo
S hvalom i glasom zahvalnim;
Milosne Njemu pjevajmo
psalme
I kličimo radosno.*

Stari škotski psaltir

“Na drugim mjestima u Bibliji Bog govori nama, a u Psalmima nam pomaže da mi govorimo Njemu.” J. C. Grey

Kako se danas osjećate? Kojom biste od pet vrsta psalama htjeli izraziti svoje misli i osjećaje? Pokušajte sami napisati jedan svoj psalam i Bogu iskreno izraziti svoje osjećaje.

Zanimljivo

Kratku riječ “moj” nalazimo u Psalmima blizu četriristo pedeset puta. Psalmist naziva Gospodina “Kralju moj”, “Bože moj”, “pastir moj” i “pećina moja”, da spomenemo samo neke od ovih izraza.

Vrijedi zapaziti

“Ne dopustimo da naše molitve i hvale budu samo bljeskovi domišljatog i užurbanog uma, već stalni plamen pažljivo zapaljene vatre.”

Charles H. Spurgeon

Pročitajte: Psalam 5,1-7.

Kad je za vrijeme prvog svjetskog rata trebala otpočeti vojna konferencija, nigdje nisu mogli naći feldmaršala Focha, glavnog zapovjednika savezničkih snaga. Tada se javio jedan časnik: “Mislim da znam gdje je.” Našli su ga kako se moli u blizini razrušene kapelice.

Jednom je Abraham Lincoln rekao: “Bio bih najveća budala na svijetu kad ne bih bio svjestan da ne mogu zadovoljiti zahtjeve ove uzvišene službe bez pomoći onoga tko je veći i jači od mene.”

I David je shvatio ovu istinu. Premda je bio moćni kralj, svakodnevno je priznavao ovisnost o nekome tko je bio daleko veći i jači od njega.

Ne samo što je počinjao dan oslanjajući se na Gospodina, već je cijelog dana iščekivao da vidi kako će Bog djelovati za njega. Ako svakog dana živite gledajući gore, Bog često šalje predivna iznenađenja.

Možda niste feldmaršal, predsjednik ili kralj, ali Gospodinu su vaše potrebe jednako važne. A On je isto tako spreman da pomogne vama kao što je pomogao feldmaršalu Fochu, predsjedniku Lincolnu i kralju Davidu. Oslonite se danas na Njega i očekujte da vas iznenadi.

*Kad ne molimo, napustili smo bitku.
Molitva oružje kršćanina čuva svijetlim.*

*A Sotona dršće kad vidi
Najslabijeg sveca na koljenima.*

William Cowper

Pročitajte: Psalam 5,8-13.

Kad su Martina Luthera krajem listopada 1518. pozvali u Augusburg, buđućnost za njega nije izgledala sjajna. Optužili su ga za krivovjerje. Do tog je trenutka izborni knez Friedrich Mudri štitio Luthera od crkvenih vlasti, ali je knez sada bio izložen pritisku da povuče svoju zaštitu. Činilo se da je samo pitanje vremena kad će to učiniti.

U Augsburgu su Luthera upitali: “Ako te saški izborni knez napusti, gdje ćeš naći zaštitu?”

Refomator je odgovorio: “Naći ću je u nebeskom zaklonu.”

U ovom drugom dijelu petog psalma nalazimo kako se David, kao i Luther, pouzdao da će ga Bog izbaviti od njegovih neprijatelja. Utjehu je našao u činjenici da mu je Bog ukazao nepokolebljivu ljubav i dopustio da uđe u Božji dom kako bi se poklonio Gospodinu. Na ovom je bogoslužju David tražio božansko vodstvo.

Je li David uspio izbjeći zamku? Ne znamo, ali psalam završava radosnim klicanjem zato što je David znao da je okružen Božjom zaštitom (pogledajte i Psalam 91,4). Kao i Martin Luther, našao je zaštitu u nebeskom zaklonu.

U Spasu svom imam svoj mir i radost

Kad u životu zaprijeti mi jad!

On je moj zaklon i daje mi hrabrost,

Ljubavlju svojom On jača mi nad!

William O. Cushing

Pojašnjenje

Za riječ “štit” u Starom zavjetu nalazimo pet riječi koje označavaju mali štit na ruci pa sve do velikog štita kojim se štitilo cijelo tijelo.

Trinaesti redak spominje najveći štit, sličan onome koji je nosio Golijatov štitonoša (vidite 1. Samuelovu 17,7).

Njime se štitilo cijelo tijelo.

Drugi tekstovi

Potražite

Rimljanima 13 i

vidite kako je

Pavao citirao

Psalam 5,10.

Drugi tekstovi **Pročitajte:** Psalam 6.

Ovo je jedan od sedam pokajničkih psalama. Drugi su 32, 38, 51, 102, 130 i 143.

Vrijedi zapaziti

“Koliko god duboko patimo, nema dubine u koju se milost ne bi mogla dublje spustiti.”

Alfred Edersheim

Kad god se našao u bezizlaznom položaju, poznati reformator Jean Calvin citirao je četvrti redak ovog psalma. Ali bezizlazna situacija za nas ne mora biti bezizlazna i za Boga. Na samom početku reformatorova rada gradske vlasti istjerale su Jeana Calvina iz Ženeve. Calvin je napustio grad s osjećajem da za njega nema nade.

Godinama kasnije Bog ga je vratio u Ženevu, gotovo protiv njegove volje, i Ženeva je postala središtem njegove najveće pobjede. Sve to vrijeme Calvin se sve više i više oslanjao na Boga, a sve manje i manje na svoj svakidašnji uspjeh.

Pisac ovog psalma očito se osjećao jadno. Osjećao se bolestan u duši i tijelu. Mučilo ga je srce iznutra, a neprijatelji izvana. Čini se da je bio uvjeren kako je njegovo jadno stanje Božja kazna pa je povikao za milost.

Kad se razbolimo tjelesno, čini nam se da naše patnje utječu na nas fizički i duhovno. Ali kad se duhovno loše osjećamo, strada naše zdravlje pa smo sve izloženiji napadu na duhovnom području. Ubrzo dolazi do općeg pogoršanja. Bolest nam svraća pozornost na nas same i na naše teškoće, kao što je to David prikazao u prvih osam redaka. No kako nam David pokazuje u devetom retku, kad vjerom pogledamo u Boga, mi se počinjemo oslobađati tereta.

*Gospode, duša mi je bolesna;
Znam da vidiš suze moje.
O, spasi me milosrđa svoga radi
I odagnaj strahove moje.*

Stari škotski psaltir

Pročitajte: Psalam 7,1-10.

Često goleme probleme uzrokuju naizgled mali uzroci. Katkad problemi toliko narastu upravo zato što uzroci prolaze nezapaženo.

Benjamin, najmanje izraelsko pleme, proizročio je Davidu neke od najvećih problema. Na samom početku prvi izraelski kralj Šaul potekao je iz Benjaminova plemena. On je Davida progonio uzduž i poprijeko po Judejskoj pustinji nastojeći ga ubiti. Godinama kasnije Benjaminovac Šimej obasuo ga je prokletstvima, a nešto kasnije protiv njega se pobunio drugi Benjaminovac, Šeba.

U naslovu sedmog psalma spominje se Benjaminovac Kuš. Nitko ne zna tko je bio Kuš, ali psalam daje slutiti da je nepravedno progonio Davida. Bespomoćan da sam riješi problem, David poziva Gospodina da bude sudac i porotnik njegovim progoniteljima i da ga proglasi nevinim.

I mi možemo dopustiti da naizgled mali problemi prerastu u velike ako o njima ne povedemo računa. Pozovite u pomoć Gospodina jer nijedan problem nije toliko beznačajan da ga ne bismo trebali iznijeti pred Njega; ne treba nas iznenaditi kad ustanovimo da se moramo boriti i s takvim stvarima. Bog nam želi pomoći da svladamo teškoće i živimo pobjedničkim životom za Njega.

On je Sudac poštenu,

On je štit što čuva.

Njegova je silna moć sveprisutna,

A Njegova Riječ traje dovijeka.

Stari škotski psaltir

Vrijedi zapaziti

“Uzvratiti zlom za dobro plod je ljudske pokvarenosti; uzvratiti dobrom za dobro građanska je odmazda; ali uzvratiti dobrom za zlo, kršćansko je savršenstvo. Premda to nije milost naravi, to je narav milosti.”
William Secker

Drugi tekstovi **Pročitajte:** Psalam 7,11-18.

*U vezi sa 17.
retkom potražite
Estera 7,10 i
Daniel 6,24. U
ovim tekstovima
upoznajemo dva
slučaja u kojima su
se planovi za
izvršenje nasilja
okrenuli protiv onih
koji su ih načinili.*

**Vrijedi
zapaziti**

*“Svaki je grijeh
laž.”*

Augustin

U nogometu sudac određuje je li pogodak postignut ili ne. U tenisu linijski sudac na licu mjesta prosuđuje je li loptica pala u polje ili izvan njega. U bejzbolu sudac određuje je li prekršaj učinjen ili nije.

Ali u životu se obično čini da se igra ne odvija pošteno i da nema nikoga tko bi dosudio prekršaj. Očiti prekršaji pravila ostaju nezamijećeni i mnogi se igrači, kršeći sva pravila, uspijevaju izvući bez kazne. Tako se David osjećao u sedmom psalmu. Kad je pozvao Gospodina da izbavi one koji su čestita srca, on to nije učinio zato što je bio uvjeren da nikad nije pogriješio. Znao je za svoje pogreške. Ali njegov protivnik je stalno kršio pravila i činilo se da ga nitko ne kažnjava. Zar nije bilo pravde?

Katkad vidimo štetne posljedice kršćenja pravila u igri (vidite 16. redak ili Brojeve 32,23). No u drugim prilikama Gospodnje upravljanje seže dalje nego što to može vidjeti ljudsko oko. Pavao je Atenjanima rekao da je Bog “odredio dan kada će pravedno suditi svemu svijetu” (Djela 17,31) pa se možemo uzdati da će On jednog dana sve srediti, premda za života možda ne možemo vidjeti Njegovu pravdu.

Davidu je to bilo poznato i to je razlog što je on ovaj psalam završio hvalom i pjesmom slaveći Gospodina za Njegovu pravdu. Zahvalimo Gospodinu što je pravedan Sudac na zemlji.

*Očinski nas neguje i štedi,
Svjestan naše ljudske slabosti.
U svojoj nas ruci nježno nosi,
izbavlja od svih dušmana naših.*

Carolina S. Berg

Pročitajte: Psalam 8,2-5.

Za vedre judejske noći David je vjerojatno mogao vidjeti oko pet tisuća zvijezda. Danas s teleskopom promjera deset centimetara možemo vidjeti više od dva milijuna zvijezda. Još je začudnije što teleskopom promjera pet metara na Mount Palomaru u Kaliforniji astronomi mogu vidjeti više od milijarde zvijezda. Lansiran je svemirski brod *Voyager II* da nam pošalje snimke Sunčevog sustava. Poslao nam je snimke Neptuna brzinom svjetlosti, a ipak je trebalo četiri sata da stignu do nas! Naša galaksija, Mliječna staza, samo je jedna od stotinu ili više milijardi galaksija od kojih svaka ima promjer milijun do deset milijuna svjetlosnih godina.

Davidu nisu bile poznate sve ove činjenice, ali se još uvijek divio promatrajući nebo. Kad, poput Davida, vidimo samo djelić Božjeg golemog stvaranja, ostajemo bez riječi. Međutim, sve ovo čuđenje Božjoj veličini nije navelo Davida da kaže kako je Bog od nas daleko, nego koliko se On brine za nas. Svemir je doista golem, ali je Bog blizu. On misli na nas i brine se za nas, a to treba u nama izazvati još veće divljenje. U knjizi proroka Izaije Bog je svojem narodu rekao: “[Ja] sam razastro nebesa, utemeljio zemlju i rekao... ‘Ti si narod moj.’” (Izaija 51,16) Hvalimo Boga koji je stvorio tako veličanstveni svemir i što se još uvijek skrbi za nas.

*Gospodine, što je bezvrijedan čovjek
Zasluzio da ga toliko ljubiš?
Postavio si ga malo manjim od anđela,
Gospodarom svega na zemlji.*

Isaac Watts

Pojašnjenje

U hebrejskom izvorniku u prvom retku postoji razlika između riječi “Jahve” i “Gospod”. Jahve je Božje osobno sveto ime i često je vezano uz Njegov savez s Njegovim narodom. Drugo je ime Adonai, a znači Vladar ili Gospodar (otuda i Gospodin), a ističe područje Njegove vladavine.

Pojašnjenje

Šesti redak može zbuniti one koji su navikli na stariji prijevod prema kojem je Bog stvorio čovjeka "malo manjega od anđela". Na ovom se mjestu u hebrejskom izvorniku nalazi riječ *elohim* koja se može odnositi na nebeska bića ili na samog Boga.

Drugi tekstovi

Bog nam je povjerio upravljanje nad svim svojim stvaranjem, ali potražite tekst u Jakovu 3,7.8 gdje nalazimo nešto čime svi jako teško upravljamo.

Vrijedi zapaziti

"Doba teleskopa ujedno je i doba mikroskopa. Postoji isto toliko čudesnih svjetova koji su presićušni za naše oko, kao i onih koji su preveliki za naše razumijevanje."

F. B. Meyer

Pročitajte: Psalam 8,6-10.

Dva su čovjeka promatrala svemir. Jedan je rekao: "Astronomski gledano, čovjek je beznačajan." Drugi je dodao: "Astronomski gledano, čovjek je astronom."

Obojica su bila u pravu. Prva polovina osmog psalma naglašava Stvoriteljevu veličinu i izražava čuđenje što se On brine za nas koji smo beznačajni u usporedbi sa svemirom. Druga polovina prikazuje nas kao "astronome", odnosno kao one koji bdiju nad Božjim stvaranjem.

Ako pozorno pogledamo osmi psalam, zamijetit ćemo da na prvom mjestu nismo mi nego Bog. On nam je predao vlast kad nam je povjerio brigu o stvorenome (vidite Postanak 1,26; 2,15). Bog je stvoritelj ovog planeta, a mi njegovi čuvari. Kao što se Bog brine za nas, tako i mi imamo prednost voditi brigu o drugim čudima koja je učinio. Kolika je čast što možemo biti Božji predstavnici na Zemlji!

To svijet je Oca mog.

Zadivljuje me pomisao

Na stijene i drveće, nebo i more —

Na čuda što ih je Njegova ruka učinila.

Maltbie Babcock

Kad čitate Psalme, primijetit ćete da su mnogi redci naizgled pretrpani riječima. Ono što se kaže u jednom stihu, donekle se ponavlja u sljedećem. Ovo nas ponavljanje može donekle zbuniti. A mi očekujemo i da poezija ima rimu.

Unatoč neobičnom obliku, hebrejska poezija nastala je prema nizu ustaljenih pravila. Jedno od njih je paralelizam. Umjesto rime riječi na kraju stiha, kao što je uobičajeno u našem pjesništvu (primjerice znam — sam), hebrejska poezija rimuje misli, a to nazivamo paralelizmom. Hebrejski paralelizam ima tri osnovna oblika: sinonimni, antitetički i sintetički.

Sinonimni paralelizam

Sinonimni paralelizam sastoji se od dva stiha koji u biti kazuju isto. Primjer takvog paralelizma nalazimo u Psalmu 5,2:

*Čuj, o Jahve, riječi moje,
jeca je moje razberi!*

Ovdje pjesnik rabi dva imperativa kojima moli Boga da ga sasluša. Prvi je “čuj”, a drugi “razberi”. Premda se uporabljene riječi razlikuju,

misao je ista: Poslušaj što želim reći. Ponavljanje posebno naglašava misao.

Antitetički paralelizam

Na mnogim mjestima u hebrejskoj poeziji nalazimo antitetički ili suprotstavljeni paralelizam. On se sastoji od dva stiha koji sadrže suprotne misli. Ovaj oblik nalazimo u Psalmu 1,6:

*Jer Jahve zna put
pravednih, a propast će put
opakih.*

U ovom slučaju uporabom suprotstavljenog paralelizma pjesnik može jasno istaknuti suprotnost dvije vrste ljudi: pobožnih i zlih. Ovaj “dvostruki” pristup životu i moralnosti omiljen je kod hebrejskih pisaca.

Sintetički paralelizam

Katkad se dva stiha hebrejske poezije međusobno nadograđuju. Psalm 14,2 prikaz je takvog sintetičkog paralelizma:

*Jahve s nebesa gleda na
sinove ljudske
da vidi ima li tko razuman
Boga da traži.*

U ovom slučaju izraz “na sinove ljudske” svakako nije

paralela misli da Gospodin gleda s Neba, a niti joj se suprotstavlja. Umjesto toga drugi stih upotpunjuje misao započetu u prethodnom stihu. Isto vrijedi i za izraz “ima li tko razuman Boga da traži”. Katkad je teško zaključiti znače li oba stiha isto ili je drugi stih nadogradnja prvog. Istražite nekoliko psalama i vidjet ćete da zadatak može biti i te kako zahtjevan.

Postoje i druge inačice ovih triju vrsta paralelizma. Nije potrebno da odmah naučite sve oblike kako biste mogli uživati u Psalmima. Pa ipak, osnovno poznavanje paralelizma u hebrejskoj poeziji pomoći će vam da više cijenite Psalme i spretnost kojom su ih pjesnici ispjevali.

*Neka se polja raduju
I sve što zemlja daje;
Tada će šume i svako stablo
pjevati
Radosno i sretno.*

Stari škotski psaltir

“Psalmi su kazalište u kojem nam Bog dopušta da promatramo Njega i Njegova djela: predivno zeleno polje, prostrani vrt u kojem vidimo svakovrsno cvijeće.” Paulus Gerhardt

Kad pomislite na Božju veličinu, može li je netko opisati ljepše od pjesnika? Sastavite jedan psalam kojim ćete izraziti svoje misli o Bogu; pokušajte se pritom poslužiti nekim sredstvima hebrejskih psalama.

Pročitajte: Psalam 9,2-11.

U naše se vrijeme junacima i pobjednicima priređuje svečani doček. Ali kad se kralj David vratio iz bitke u kojoj je pobijedio, ispjevao je psalam u kojem je slavio Boga za svoj uspjeh. U trećem retku ovog psalma David uzdiže Boga kao *Eljona*, “Svevišnjeg”.

Bog se u Bibliji često naziva Svevišnji kad se radi o drugim narodima ili ljudima. Melkisedek, šalemski kralj, blagoslovio je Abrahama u ime Boga Svevišnjeg (Postanak 14,20). Bileam je moapskom kralju proricao u ime Svevišnjeg (Brojevi 24,16). Daniel je u Babilonu služio Bogu Svevišnjemu (Daniel 4,21).

Ostali su narodi tvrdili da imaju svoje bogove, ali David je znao da je izraelski Bog *Eljon*, Svevišnji, iznad svih drugih. Zato Bog može dati pobjedu. Zato je dostojan hvale. Zato se oni koji znaju Njegovo ime — ne samo u glavi, nego i iskustveno, u srcu — uzdaju u Njega.

Kad se danas suočite sa svijetom, pouzdajte se u *Eljona*, Svevišnjeg, koji je iznad svih bogova. On dovijeka stoluje i tvrđava je spasa u danima tjeskobe.

*Boga Abramova slavite, što vlada na
prijestolju uzvišenu,
Starješinu dana vječnog i Boga ljubavi.
Jahvi, velikom JA JESAM, što Ga
priznaju Zemlja i Nebo,
Mi se klanjamo i blagoslivljamo
sveto ime vječno blagoslovljeno.*

Thomas Oliver

Zanimljivo

Ovaj psalam, zjedno s desetim, napisan je u akrostihu (potražite tekst za 14. travnja). To znači da svaki stih ovog psalma počinje sljedećim slovom hebrejskog alfabeta.

Drugi tekstovi

Usporedite drugi i treći redak ovog psalma s Izajijom 14,12-14.

Pojašnjenje

Hebrejska riječ enoš rabi se kad se želi naglasiti ljudska krhkost i smrtnost. Nalazimo je u Psalmu 8,5 i u 20. i 21. retku ovog psalma.

Vrijedi zapaziti

“Molitva je luka za brodolomca, štap za drhtave udove, rudnik dragulja za siromašne, iscjelitelj bolesti i čuvar zdravlja.”
Ivan Zlatousti

Pročitajte: Psalm 9,12-21.

Premda je bio kralj i silan ratnik, David je sačuvao osjećaj brige za siromašne i nevoljne. Izvještaj o njegovom postupku prema hromom Meribaalu (Mefibošet u ŠA) prekrasan je primjer ove brige (2. Samuelova 9). Činjenica da ovaj izvještaj slijedi neposredno nakon nabiranja Davidovih vojnih uspjeha, naglašava njegovo jasno stajalište.

U ovom psalmu David se raduje što Gospodin brani siromahe i bespomoćne. Iz Svetog pisma poznato nam je da Bog vodi posebnu brigu o siromašnima i nevoljnima, kao što je to činio David (pogledajte Ponovljeni zakon 15,11; Izaija 58,7; Amos 2,7 i Luka 6,20). On nije neosjetljiv na njihove jauke i suditi će pravedno.

Kad nas okruže nevolje, lako je razumjeti kako smo bespomoćni da išta učinimo. Ali David je znao, a to trebamo i mi znati, da služimo silnom Bogu koji brani bespomoćne. Mi Ga možemo pozvati da nas izbavi i biti sigurni da će se odazvati. Ova snaga, koju nalazimo u Bogu, daleko je veća od one koju ijedan smrtnik može ikada imati.

*Gospodine, ti si utvrda
Za sve potlačene;
Zaklon i skrovište
Za sve napaćene.*

Isaac Watts

Pročitajte: Psalam 10,1-11.

Dok je čitao prvi redak desetog psalma, Henry Martyn je 1805. godine jednom rukom zagrlio svoju djevojku. Ovaj je dvadesetčetverogodišnjak bio siguran da po Božjoj volji treba otići u Indiju kao misionar. Ali djevojka, Lydia Grenfell, bila je previše nježnog zdravlja za indijsku klimu. Dok su čitali ovaj psalam, srce im je osjećalo težinu; bili su svjesni da će se za nekoliko sati zauvijek rastati.

Zašto, Bože, zašto? Zašto je Bog dopustio da se zaljube, ako je želio da Henry ide u Indiju? Ne znamo je li Henry ikada uspio naći objašnjenje. Znamo da je Bog s njim imao velike planove i da Henry nije imao mnogo vremena za njihovo ostvarenje jer je samo sedam godina poslije umro. Međutim, u tom kratko razdoblju preveo je Novi zavjet na hindski, a Novi zavjet i voljene Psalme na perzijski jezik. Zahvaljujući tome što je slijedio Božje planove, milijuni ljudi mogli su čitati Sveto pismo na materinskom jeziku.

Dvaput u prvom retku desetog psalma pjesnik pita Boga *zašto* — pitanje koje pjesnici uvijek iznova postavljaju u Psalmima. Možda nikad nećemo dobiti odgovore na ovo pitanje, ali se možemo tješiti odgovorom na mnogo važnije pitanje: Tko? To pjesnik i čini na kraju ovog psalma. Kad shvatimo tko je Bog, možemo naučiti uzdati se u Njegove posebne namjere koje su nama skrivene.

*Nisam sposobna razumjeti
Što Bog želi, što je naumio;
Samo znam da Njemu zdesna
Stoji onaj tko je moj Spasitelj.*

Dora Greenwell

Zanimljivo

Tri starozavjetne knjige u kojima se najčešće javlja pitanje zašto jesu Job, Jeremija i Psalmi. Cijela Knjiga o Jobu opisuje njegovo nastojanje da dobije odgovor na ovo pitanje. U konačnici Bog odgovara kao da je Job postavio pitanje tko, a ne zašto.

Vrijedi zapaziti

“Dokle god svijet ne otpadne, plod neće početi sazrijevati.”
J. C. Grey

Pojašnjenje

Tražeci Gospodina da "satre mišicu" zlima (15. redak), pjesnik Ga poziva da slomi njihovu moć.

Drugi tekstovi

Želite li saznati više o Božjoj skrbi za siromahe, pročitajte Amos 5,10—6,8.

Pročitajte: Psalam 10,12-18.

Stara duhovna pjesma glasi: "*Nobody knows the trouble I've seen; nobody knows but Jesus*" (Nitko ne zna nevolju koju sam prošao, nitko osim Isusa). To je u biti poruka ovog psalma.

Pjesnik se zalaže za potrebite, bespomoćne, siročad i potlačene. Oni imaju razloga osjećati se zanemarenima od društva jer to često i jesu. Ali Gospodin zna što proživljavaju.

A što je s onima koji tlače ove siromahe? Oni mogu reći: "Neće kazniti" (13. redak), ili misliti da Boga nema (4. redak). Ali ovaj psalam iznosi istinu: Bog vidi što se događa (14. redak). On zna nade bespomoćnih i čuje njihove povike (17. redak). On će ih utješiti (17. redak) i zaštititi njihovo pravo (18. redak).

Znači li to da mi trebamo stati i pustiti Boga da se brine za bespomoćne i potlačene? Ne! Možda to stvarno "nitko ne zna osim Isusa", ali kršćani su još uvijek pozvani da vrše Božje djelo na Zemlji. Prečesto se događa da prijedemo na drugu stranu (Luka 10,31.32) zanemarujući potrebe i patnje bližnjih.

Što činite kad čujete povike bespomoćnih? Jeste li slični neljubaznom levitu koji je nevoljnika zaobišao i prošao? Ili ste slični Gospodinu koji čuje, zna i skrbi se?

*On, što stoluje na nebesima,
Postao je siromašak kao ja.
Pa iako sam potrebit i bijedan,
Bog, moj Tvorac, skrbi se o meni.*

Stari škotski psaltir

Pročitajte: Psalam 11.

Bilo je to 1606. godine. Skupina Škota koja se zavjetovala Bogu, nadala se i molila da im novi engleski kralj da veću vjersku slobodu. Umjesto toga, kralj James VI. uzeo im je i ono malo slobode što su je imali. Temelji zakona i reda bili su uzdrmani i samo što se nisu srušili.

U listopadu iste godine nova je vlast bacila Johna Welsha i njegovu malu skupinu “zavjetovanih” u tamnicu. Kad su ih pozvali na suđenje koje je održano noću, zatvorenici su koračali do sudnice pjevajući iz *Škotskog psaltira* Psalam 11. koji počinje riječima: “Jahvi ja se utječem!”

I mladi je David upoznao neprijateljski nastrojene kraljeve. Kad ga je kralj Šaul pokušao ubiti, David je pobjegao u grad Nob gdje je od svećenika dobio hranu. Kad je Šaul to dočuo, dao je poubijati sve pučanstvo Noba — muškarce, žene, djecu, čak i stoku (1. Samuelova 20,1—22,19). Činilo se da su se urušili temelji zakona i reda. Ali David je sačuvao pouzdanje u Boga. Na kraju je Šaul izgubio život, a David je bio okrunjen za kralja na njegovo mjesto.

Što radite kad vam se čini da se ruše temelji zakona i reda? Kad osjećate da vaša crkva zanemaruje vrline ili se vaša obitelj raspada? Kako reagirate? “Letite” li “u goru”? David nas poziva da se pouzdamo u Gospodina, jer “čestiti će gledat lice njegovo” (7. redak).

*Sve pouzdanje svoje u Tebe sam stavio,
Svu svoju pomoć od Tebe dobivam;
Zaštiti mi bespomoćnu glavu
Sjenom krila svojih.*

Charles Wesley

Drugi tekstovi

Žerava i sumpor u šestom retku podsjećaju na uništenje Sodome i Gomore (pogledajte Postanak 19,24).

Vrijedi zapaziti

“Za psalmista okolnosti nisu bile temelj. On je vidio ustoličenog Boga kako promatra i djeluje. Za njega je to bio jedini temelj.”

G. Campbell
Morgan

Pojašnjenje

“Usne lažljive” (3. redak) zapravo su “laskav govor”, a “srce dvolično” je doslovno “srce i srce” i prikazuje osobu podijeljenu odanosti.

Drugi tekstovi

Da biste saznali više o onima koji lažu, pročitajte 1. Timoteju 4,1.2 i 2. Timoteju 3,1-9.

Pročitajte: Psalam 12.

Jeste li se ikada osjećali kao što se David osjećao u ovim početnim redcima? Nakon što je godinama izbjegavao Šaulove pandže, David je saznao da Filistejci pljačkaju granični grad Keilu. Požurio je u pomoć stanovnicima Keile, potukao Filistejce i vratio opljačkano vlasnicima (1. Samuelova 23,1-12). Davida i njegove ljude slavili su kao junake.

Ali kad je kralj Šaul dočuo da je David u Keili, poslao je svu svoju vojsku da uhvati Davida. David je saznao za Šaulov plan pa je molio Boga za savjet. Hoće li ga građani izdati ako ostane u Keili?

“Da,” odgovorio je Bog, “izdat će te” — unatoč svemu što je David učinio za njih.

Izdaja je udarac u leđa — bez obzira na to je li riječ o prijateljima koji nisu održali svoja obećanja, o saveznicima koji su se pokazali nevjerni ili suradnicima koji su jedno govorili, a drugo mislili.

Pavao je upozorio Timoteja da će u posljednje dane neki otpasti od vjere (1. Timoteju 4,1) unatoč svemu što je Bog učinio za njih. Ako ne možete računati na one koji tvrde da poznaju Krista, u koga se onda možete pouzdati?

U sedmom retku David nas uvjerava da se možemo pouzdati u Gospodnja obećanja. Ona su savršeno sigurna pa se ne moramo bojati kad smo okruženi lažljivcima.

*Riječ tvoja kao srebro sedam puta pretopljeno
Kroz sve će vjekove ostati.*

*Svi koji se u istinu Tvoju uzdaju
Znat će da si vjeran obećanjima.*

Stari škotski psaltir

Oko tri četvrtine psalama ima naslov. Drugim riječima, na početku psalma nalazimo primjedbe, često o pjesniku, u kojim je okolnostima napisan i kako ga treba pjevati. Prema tim naslovima saznajemo da se psalmi pripisuju ovim osobama:

Davidu — 73 psalma
(gotovo polovina),

Korahovim sinovima — 10 psalama,

Asafu — 12 psalama,

Salomonu — 2 psalama,

Hemanu Ezrahijcu — 1 psalam,

Etanu Ezrahijcu — 1 psalam,

Mojsiju — 1 psalam.

Međutim, teško je sa sigurnošću utvrditi kazuju li naslovi stvarno tko je autor ili ukazuju na neki drugi podatak o psalmu. Razlog je tome što je teško točno znati kako tumačiti hebrejsku frazu kojom se psalam nekome pripisuje. Mogla bi se protumačiti kao “psalam o”, “psalam u (nečijem) stilu” i na nekoliko drugih načina. Ovakva tumačenja objašnjavaju činjenicu što su neki psalmi u drugom dijelu knjige, koji se

pripisuju Davidu, po svemu sudeći napisani poslije Davidova vremena.

Čini se da su neki od ovih naslova napisani nakon samih psalama, dok su drugi mogli biti napisani zajedno s psalmima koje naslovljuju. Prevoditelji Septuaginte (grčkog prijevoda Starog zavjeta koji je dovršen oko 200. g. pr. Kr.) uključili su i ove naslove pa su oni svakako morali biti napisani prije tog vremena. Neki od njih moraju biti jako stari jer prevoditelji Septuaginte očito nisu razumjeli sve glazbene pojmove pa su ih ostavili neprevedene na hebrejskom jeziku.

Ove naslove vjerojatno je najbolje smatrati drevnom hebrejskom tradicijom i pokazuju nam kako su psalmi pisani i kako ih treba upotrijebiti. Stoga naslove treba smatrati sredstvom koje će nam pomoći da bolje razumijemo psalme, ali ne nužno pouzdanima.

Premda ovi naslovi možda nisu pouzdani, iz njih možemo mnogo naučiti. Oni pokazuju da su psalmi povezani s mnogim ljudima, od kraljeva

do hramskih pjevača. Oni su odraz misli i osjećaja ljudi na raznim položajima i u raznim okolnostima; ovi isti psalmi i danas govore nama u našim životnim situacijama. Bez obzira na to gdje se danas nalazili, znate da su prije vas drugi proživljavali isto i da su našli velik mir kad su se u svemu pouzdali u Gospodina.

*Kako je dragocjena
Knjiga božanska
Nadahnućem dana;
Ko svjetiljka njezin nauk sjaji
Da naše duše nebu vodi.*

John Fawcett

Pročitajte: Psalam 13.

Prije stotinjak godina veliki biblijski učitelj F. B. Meyer održao je propovijed upućenu “stanovnicima praha”. Takvi ljudi izražavaju osjećaje što ih je David izrazio u ovom psalmu: “Ta dokle, Jahve, dokle ćeš me zaboravljati?”

Meyer je rekao da u prahu stanuje pet vrsta ljudi: (1) oni koji misle da ih je Bog zaboravio, (2) oni koji misle da se njihove molitve ne uslišavaju, (3) oni koji su obeshrabreni životnim prilikama, (4) oni koji su izloženi ozbiljnim financijskim teškoćama ili bolestima i (5) oni koji su se našli u bezizlaznoj situaciji na poslu ili u obitelji. Problemi postaju još složeniji kad se čovjek istodobno nađe u tri ili četiri navedene poteškoće.

Ako se tako osjećate, obratite posebnu pozornost na ovaj psalam. U drugom i trećem retku David se žali, u sljedeća dva moli, a u posljednjem iskazuje svoje pouzdanje i radost. Na kraju psalma David ne gleda sebe; on se uzda u Gospodina. Više ne stanuje u prahu, već priznaje da je Bog dobar prema njemu. Pavao na sličan način piše da je i nas Bog iz našeg poniženog stanja podigao i s Kristom postavio na nebesima (Efežanima 2,6.7). Nemojte dopustiti da ostanete u očaju (Psalam 13,2.3). Podignite pogled prema Gospodinu i pouzdajte se u Njega; On će učiniti da se opet radujete.

*Što god mi strah ili neprijatelji prikazuju,
Ti si nada moja, radost moja, mir moj.
Srce će moje Tvoju ljubav osjećati
I moj će se glas u pjesmi hvale Tebi uzdići.*

Isaac Watts

Drugi tekstovi

Četiri puta na početku psalmist pita: “Dokle?” Pogledajte i druge biblijske tekstove s ovim pitanjem: Job 8,2; Psalam 79,5; 89,47; 119,84; Izaija 6,11; Habakuk 1,2; Ivan 10,24; Otkrivenje 6,10.

Vrijedi zapaziti

“Budimo među onima koji gledaju gore i van, a ne među onima koji gledaju dolje i unutra.”

Alfred Edersheim

Pojašnjenje

Hebrejska riječ za “bezumnika” jest *nabal*. Čitajte o bezumniku koji se zvao *Nabal* u 1. Samuelovoj 25,25 a zatim pročitajte cijelo poglavlje.

Zanimljivo

U eseju “O ateizmu” *Francis Bacon* je ustvrdio da bezumnik, kad u svojem srcu kaže da nema Boga, to kaže “napamet” u pokušaju da sebe u to uvjeri.

Pročitajte: Psalam 14.

Mladi John Newton smatrao se ateistom; svojim je životom pokazao da ne vjeruje u Boga. Čak i najgrublji mornar na brodu za prijevoz robova nije mogao podnijeti njegov prostački govor. Brutalno je postupao prema robovima, a seksualno zlostavljao ropkinje. Istodobno je i druge mornare poticao da to čine. Kapetan broda konačno ga je iskrcao na afričku obalu i tu je postao sluga trgovcima robljem.

Kad ga je konačno drugi trgovački brod izbio, Newton je i na njega prenio svoju opakost. Dok je bio pijan, gotovo je pao s brodske palube u more, što bi kapetanu bilo i te kako drago. A onda, usred razbješnjele oluje 1748., dogodio se čudo; Bog je ganuo njegovo srce. Newton je mnogo godina nakon svojeg neobičnog obraćenja rekao: “Ne vidim razloga zašto me je Bog odabrao da mi ukaže svoju milost... osim ako je želio pokazati da Njemu ništa nije nemoguće.”

Bezumnik koji je u svojem srcu rekao da nema Boga, sada je bio drugi čovjek. U Engleskoj je postao poznat kao propovjednik i pisac duhovnih pjesama. Nema sumnje da je jedna od najpoznatijih pjesama ovog bivšeg ateista pjesma “*Amazing Grace*” (Čudesna milost).

*Začudne li milosti! Kako slatko zvuči
Da je spasio propalicu ko što sam ja.
Izgubljen sam bio, a sad sam nađen,
Bio sam slijep, a sada vidim.*

John Newton

Pročitajte: Psalam 15.

Da biste mogli ući u Bijelu kuću ili palaču stranog vladara, morate proći pokraj straža. Njihov je posao da provjere svakog posjetitelja. Sama njihova prisutnost govori: S kojim pravom ulazite na ovo posebno mjesto?

U starodrevna vremena svećenici su stajali izvan svojih svetišta kako bi spriječili ulazak nepoželjne osobe. Tako petnaesti psalam počinje pitanjem: Tko može ući? Uobičajeni odgovor bio bi: “Svatko tko je prinio žrtvu”, ili: “Oni koji su udovoljili obrednim zahtjevima.” Ali pjesnik u odgovoru ne spominje obrede, već način života. Nije važno što ste donijeli, već kako živite.

Jeste li poštteni? Ono što govorite mora biti u skladu s onim što jeste.

Jeste li suzdržani u govoru? Odupirete li se navici ogovaranja?

Poštujete li prijateljstvo i držite li svoja obećanja?

Jeste li časni u svojim poslovima?

Zanimljivo je što ovaj psalam dolazi odmah nakon psalma koji završava retkom: “Nitko da čini dobro — nikoga nema.”

Tko onda smije izići pred Boga?

Mi ne izlazimo pred Njega na osnovi svoje pravednosti, već zato što poznajemo Kraljeva Sina, a On je našu prljavu odjeću grijeha zamijenio svojom čistom haljinom.

Drugi tekstovi

Usporedi petnaesti psalam s drugim prigodama u kojima se postavljaju pitanja i dobivaju odgovori: Psalam 24,3-6 i Izaija 33,14-17.

Vrijedi zapaziti

O Psalmu 15,3 Augustin je iznad svojeg stola stavio ove riječi: “Ako volite oglabati one koji nisu prisutni, za ovim stolom niste dobrodošli.”

Ničim dobrim nisam mogla Tvoju milost steći — oprat ću haljine, da bijele budu, u krvi Janjeta s Golgote. I kad savršena stanem pred prijestolje Njegovo, usne će moje ponavljati: “Isus je umro da dušu mi spasi.”
Elvina M. Hall

Pojašnjenje

*U petom retku
"kalež" (čaša)
pokazuje da je Bog
to piće što
osvježava i
oživljava dušu. Ovu
misao Isus
potpunije razvija u
Ivanu 4,10-14.*

Drugi tekstovi

*Levijsvo pleme nije
dobilo u baštinu
dio u obećanoj
kanaanskoj zemlji.
Zašto? Potražite u
Brojevima 18,20.*

Pročitajte: Psalam 16,1-6.

Jednog dana neki je bogati zemljoposjednik poveo prijatelja na drugi kat svoje raskošne kuće da mu pokaže dokle seže njegovo imanje. Pokazujući kroz prozor na zapadu, rekao je: "Sve što vidite moje je."

Gost nije odgovorio.

Zatim je zemljoposjednik dodao: "Vidite li tamo daleko onu seljačku kuću? I ona pripada meni." Pošli su na istočnu stranu i zemljoposjednik je ponovo pokazao kroz prozor: "Vidite li onu dolinu? I ona je moja."

Na to je gost konačno progovorio: "Tamo iza doline nalazi se seoce u kojem živi žena u maloj kolibi. Ali ona može reći više od ovoga što ste vi rekli."

"Što?" upitao je zemljoposjednik.

Gost je odgovorio: "Ona može reći: 'Krist je moj.'"

Nije li to predivna baština?

Pavao je pisao Rimljanima: "Ako smo djeca, onda smo i baštinici: baštinici Božji, a subaštinici Kristovi... da s njim budemo i proslavljeni." (Rimljanima 8,17) A Efežanima je pisao: "U njemu [Kristu] smo mi primili svoju baštinu." (Efežanima 1,11)

Budući da nam je Bog u Kristu dao ovu skupocjenu baštinu, i mi se u ovom psalmu možemo radovati s Davidom.

*Baštinik sam kralja, alleluja;
On stalno blaga moja čuva.
On daje radost mi blizine svoje
I vodi me pravim putom.*

Stari škotski psaltir

Pročitajte: Psalam 16,7-11.

Vjerojatno je bio proljetni tjedan u svibnju 30. godine naše ere. Snažni Galilejac stajao je u predvorju jeruzalemskog hrama prisjećajući se onoga što se dogodilo početkom travnja. Bilo je to najteže razdoblje u njegovom životu. Nakon što je ustvrdio da ne pozna tog čovjeka, vidio je kako su Isusa iz Nazareta odvucli da Ga smaknu.

A sada, samo sedam tjedana kasnije, Petar je stajao pred mnoštvom kojeg je bilo na tisuće. “Molim za pozornost!” povikao je i zatim objasnio što se dogodilo samo sedam tjedana prije. Isusa, koji je učinio mnoga čuda, razapeli su, ali Bog Ga je čudom “uskrisio” (Djela 2,14-36).

Zatim je citirao Sveto pismo: “Jer David za nj veli”, da bi nastavio citirati četiri retka iz šesnaestog psalma koji očito govore o uskrsnuću. Ali čijem? Davidovom? Ne, očito ne govore, jer David je bio u grobu. Ovo se proročanstvo odnosilo na Isusa (Djela 2,25-31).

Sveti Duh je upotrijebio Petrovo osobno svjedočanstvo i Sveto pismo da tog dana, na Pedeseticu, dovede tri tisuće osoba u Božje kraljevstvo. Ako su početkom travnja Petrovi osjećaji bili na najnižoj razini, možete li zamisliti kako se osjećao na Pedeseticu?

Odvojite koji trenutak da se radujete predivnoj vijesti da je Isus uskrsnuo od mrtvih i da je za nas pobijedio smrt, upravo onako kako je to David pretekao u ovom psalmu.

*Premda Ga je od očiju skrio oblak ...
Nek srca naša ne zaborave Njegovo obećanje:
Ja sam s vama do svršetka svijeta.*

Nepoznati autor

Pojašnjenje

Kraj osmog retka doslovce glasi: “Mi smo Mu zdesna.” Kraj jedanaestog retka doslovce glasi: “U Njegovoj je desnici radost zauvijek.” U starodrevnom Izraelu desnica je imala posebno značenje pa iz toga vidimo kako možemo steći sigurnost uz Božju desnicu i zadovoljstvo što nas njome drži.

Vrijedi zapaziti

*“Imati Njega ne znači samo imati vodstvo (7. redak) i sigurnost (8. redak), već i uskrsnuće (redci 9 i 10) i vječno blaženstvo (11. redak).”
Derek Kidner*

Pojašnjenje

“Zjenica oka” (8. redak) je doslovno “kćer” oka — ono što je najdraže i najdragocjenije. Pogledajte Ponovljeni zakon 32,10; Izreke 7,2 i Zahariju 2,12.

**Psalam
ukratko**

Jednostavan prikaz ovog molitvenog psalma glasi: (1) počuj, (2), drži i (3) skrij. W. Graham Scroggie kaže: “Onaj koga Gospodin čuje, drži i skriva, ne treba se bojati ni najgoreg neprijatelja.”

Pročitajte: Psalam 17,1-8.

Ne možemo sa sigurnošću reći kad je napisan ovaj psalam, ali neki ga povezuju s 1. Samuelovom 23,24-28 kad je kralj Šaul progonio Davida u pustinji Maonu. Prema tom izvještaju David je bio na jednoj, a Šaul na drugoj strani gore. David nije imao pojma što Šaul radi s druge strane — a vjerojatno nije znao ni što Bog smjera.

Upravo u trenutku kad je sa svojim ljudima naumio opkoliti Davida, Šaul je dobio vijest da su Filistejci provalili u zemlju i zato “odusta od potjere”. Bog je ponovno sačuvao Davida.

Često se bojimo onoga što se u našem životu događa s druge strane “gore”. Drugi odlučuju o nama ili događaji mijenjaju naš život pa ih ne možemo kontrolirati. Zabrinuti smo što bi nam se moglo dogoditi.

Bog obećava da će uvijek bdjeti nad nama, premda ne znamo točno kako će to izvesti. Ali mi se možemo pouzdati u Njega. Mi smo zjenica Njegovog oka pa Ga možemo pozvati da nas skriva u sjeni svojih krila. Zato se ne trebamo bojati onoga što je na drugoj strani gore.

*Hvali Gospodina što tako čudesno
svime vlada;*

*Skriva te pod sjenu krila svojih,
nježno se skrbi.*

*Ne vidiš li kako se želje tvoje
ispunjavaju*

Na način koji je On odredio?

Joachim Neander

Pročitajte: Psalam 17,9-15.

John Howard u Engleskoj je poznat kao otac zatvorske reforme. Kao okružni šerif u osamanaestom stoljeću bio je zaprepasten stanjem u britanskim zatvorima pa je odlučio izvršiti promjene gdje god to bude moguće. Putovao je po Engleskoj, a zatim je otišao u Europu do francuske Bastille, do tamnica španjolske inkvizicije, pa čak i u lazarete u Turskoj. Nailazio je na ćelije koje su vrvjele štakorima i sužnje prisiljene da žive među tijelima umrlih zatočenika. Njemu samome zaprijetile su male boginje, tuberkuloza i dezinterija, ali Howard nije posustao. “Uzdajući se u Božju providnost”, rekao je, “i uvjeren da mi je to dužnost, bez straha sam posjetio i najnezdavije ćelije.”

Tekst koji ga je poticao da ne posustane bio je Psalam 17,5: “Korak mi čvrsto prionu za tvoje staze, ne zasta mi noga na putima tvojim.”

S pedeset dvije godine Howard se ozbiljno razbolio pa je pisao prijatelju: “Svaki zaklon osim Krista lažni je zaklon. Dušo moja, osloni se na Stijenu.” Kasnije je napisao da bi na svojem grobu želio imati kratki natpis: “Moja je nada u Kristu.”

Zahvaljujući Johnu Howardu, u zatvorima je provedena reforma, ne samo u Engleskoj već i u cijeloj Europi. Smrt ga je konačno stigla dok se pripremao posjetiti mnoga mjesta u Europi gdje je harala kuga. Kao što je želio, propovijed na njegovom grobu temeljila se na posljednjem stihu Psalma 17: “Kad se probudim, sit ću ga se nagledati.”

Drugi tekstovi

Ako želite više saznati o gledanju Gospodina licem u lice, pročitajte 1. Ivanovu 3,2.

*Drugo sve što vrijedi ostavljam, Gospodine, dovoljno je što si moj.
Gledat ću Tvoje blagoslovljeno lice i stajati savršen u pravednosti.
Isaac Watts*

Vrijedi zapaziti

“Kao prva među slatkim pjevačima Izraelovim, Mirjam je pjevala Bogu koristeći se svojim darom za uzdizanje ljudskih duša u viši život.”

Herbert Lockyer

Ne drži nijedno mjesto nebranjeno, nijednu slabost duše;

Uporabi svaku vrlinu, svaku milost i život učvrsti.

Kad sve to učiniš, i nevolje prođu, Samo u Kristu možeš nadvladati i na kraju opstati.

Charles Wesley

Pročitajte: Izlazak 15,19-21 (Mirjamina pjesma) u vezi sa Psalmom 30,12.13

Kao većina nas, Mirjam je imala trenutke kad je bila velika i, dakako, trenutke kad nije bila tako velika.

Prva slika: Kad je faraonova kći izvadila Mirjaminog brata Mojsija iz košarice koja je plovila Nilom, Mirjam se ponudila da će joj za dječešće naći hebrejsku dadilju. Zatim je otrčala kući i pozvala majku (Izlazak 2,1-8). Bio je to trenutak veličine.

Druga slika: Činilo se da će egipatska vojska napasti Izraelce i pobiti ih. Ali Gospodin je razdvojio Crveno more i dopustio Izraelcima da pobjegnu, dok su se njihovi progonitelji utopili. Mirjam je ovu priliku iskoristila da žene povede u pjesmi hvale Gospodinu. Sveto pismo je čak naziva proročicom jer je iznosila Božje istine Njegovom narodu (Izlazak 15,19-21). I to je bio trenutak veličine.

Treća slika: Kasnije su Mirjam i Aron rogoborili protiv svojeg brata Mojsija zbog toga što se oženio Kušankom. To je potaknula zavist zbog rukovodeće uloge njihovog brata. Bog se na njih rasrdio i udario Mirjam gubom (Brojevi 12,1-12). To je bio trenutak kad bismo je mogli nazvati malom.

Svi mi imamo trenutke kad smo veliki, ali možemo učiniti i potpuno suprotna djela koja nas čine malima. Držeći ovo na umu, pazite da svakog dana pozovete Boga da vas vodi putom koji je Njemu po volji.

Pročitajte: Psalam 18,2-7.

Što je Bog za vas? Razumijete li Ga danas drukčije nego prije deset godina? Napredujete li u stjecanju osobnog iskustva s Bogom?

David je Boga nazivao “kreposti moja”, “hridino moja”, “utvrdo moja”, “spase moj”, “štite moj”, “snago spasenja moga” i “tvrđavo moja”. Devet puta u drugom i trećem retku poslužio se zamjenicom *moj*. Ovo pokazuje da je David na mnoge i različite načine osobno upoznao Boga.

Dvaput kaže za Boga da je njegova “hridina”. Ovu je sliku vjerojatno upotrijebio zbog dugog vremena koje je proveo u pustinji prepunoj stijena. Tu je vjerojatno naučio da hridine mogu služiti u različite svrhe.

Naslov ovog psalma, koji gotovo riječ po riječ ponavlja tekst iz 2. Samuelove 22, pokazuje da je napisan nakon što Šaul više nije prijetio Davidu. Po svemu sudeći, napisan je prije nego što su se pojavili problemi s njegovom obitelji. Da je ovaj psalam napisao pri kraju života, bi li Boga oslovio na još koji način?

Razmislite što vam je Bog značio prije deset godina. Na koje Mu nove načine danas možete iskazati ljubav? Kojim biste Ga novim imenima oslovili?

*Krhka djeca praha, slabašna i jadna,
U Tebe se uzdamo, Ti nas ne napuštaš;
Kako je milost Tvoja nježna,
nepokolebljiva do kraja,
Tvorče naš, Obrano, Otkupitelju i Prijatelju.*

Robert Grant

Drugi tekstovi

Koje razlike nalazite između 2. Samuelove 22,1-7 i Psalma 18,1-7 — uključujući i naslov?

Vrijedi zapaziti

“Ne bi li bilo utješno kad biste čitali kako je Bog bio dobar prema vašem ocu ili djedu? I vaša bi se djeca i unuci radovali u Gospodinu kad bi čitali kako je Bog vama bio dobar.”
Richard Steele

Pojašnjenje

U dvadesetom retku "polje prostrano" odgovara hebrejskom prostranom, otvorenom prostoru. Nasuprot tomu, "nevolja" u sedmom retku je, doslovce, usko, "nezgodno" mjesto. Možda se David prisjeća vremena kad se pred Šaulom skrivao u špilji i čeznuo da izađe na prostrano, sigurno mjesto.

Vrijedi zapaziti

Dok se probijao kroz ruševine nakon potresa koji je opustošio San Francisco, jedan dječak prodavač novina rekao je: "Trebalo je mnogo vremena da se sve to podigne, a Bog je to srušio u samo jednoj minuti."

Pročitajte: Psalam 18,8-20.

Kako je moćan vaš Bog? Da bismo Ga opisali, u teologiji rabimo velike riječi kao što su *sveprisutan, svemoguć i vječan*, ali one ljudima često ne pomažu da Ga bolje razumiju. David opisuje Boga jezikom koji možemo razumjeti. Snažnim, živim slikama prikazuje Boga kako odapinje strijele i izbacuje munje. Govori o dimu koji izlazi iz Božjih nosnica, o ognju koji liže iz Njegovih usta. Vidi Boga kako silazi s Neba i leti na krilima vjetra, zaognut mrakom, dok s bljeskom probija oblake.

Stvarno veličanstven prizor. Ali zašto to Bog čini? Vratite se u sedmi redak. On to sve čini kao odgovor na molitvu jednog dječaka pastira.

Nema sumnje da se David prisjećao kako je Bog uvijek iznova izbavljao izraelski narod; kako je izbavljao *njega*.

Osvrnete li se na svoj život, i vi ćete shvatiti da se ovi veličanstveni stihovi ne odnose samo na Davida i Izraelce. Oni se odnose i na vas jer je i vaš Bog veličanstven.

Kako o meni možeš imati tako

dobro mišljenje

I biti Bog kakav jesi.

Nije li mrak razumu mome

Svjetlost sunca srcu mome?

Frederick W. Faber

Pročitajte: Psalam 18,21-30.

Prestani se hvalisati, Davide! To je naša prva reakcija na retke 21-25. Ali ovo je onaj isti David koji Bogu kaže: “Nitko živ nije pravedan pred tobom” (Psalam 143,2), i: “Evo, grešan sam već rođen.” (Psalam 51,7) Prema tome, David dobro zna da ne može reći kako nikad nije sagriješio. Možda ovaj psalam možemo čitati imajući pred sobom Pavlovu primjedb: “Po pravednosti koja dolazi od Zakona, besprijekoran.” (Filipljanima 3,6)

David je cijenio Savez što ga je Bog načinio s Mojsijem na gori Sinaju. Želio je živjeti u skladu s Božjim zakonima čuvajući ovaj Savez. Ali David je od Gospodina primio i drugi savez — savez koji od njega ništa ne zahtijeva. To je bio savez milostivog blagoslova nad Davidom i njegovim potomstvom, a njegov ponizni odgovor bio je: “Tko sam ja, Gospode Jahve, i što je moj dom?... Ti sam poznaješ svoga slugu.” (2. Samu- elova 7,18.20)

Gospodin je i s nama uspostavio novi Savez i On od nas ne traži ništa osim da ga prihvatimo. Isus Krist je ovaj novi Savez zapečatio svojom krvlju i učinio nas Božjim narodom (Luka 22,20). Kao David, i mi trebamo uvijek u poniznoj zahvalnosti odgovoriti na Božju milost i zatim potvrditi: “Učinit ćemo sve što je Gospod rekao.”

Drugi tekstovi

U ovom psalmu David govori o starom Savezu. O Božjem novom Savezu čitajte u Jeremiji 31,31-34; Hebrejima 9,15 i 2. Korinćanima 3,6.

Vrijedi zapaziti

“Bog nam prvo daje svetost, a onda nas za nju nagrađuje. Nagradu na izložbi dobiva cvijet, ali ga je uzgojio vrtlar.”

Charles H. Spurgeon

Nastoj da svet budeš, govori često s Gospodinom svojim,

U Njemu uvijek ostaj i Njegovom se hrani Riječju. Sprijatelji se s dječom Božjom, pomozu slabima I u svemu traži blagoslov Njegov.
William D. Longstaff

Pojašnjenje

Mjedeni luk u trideset petom retku vjerojatno je drveni luk ojačan kovinom.

Drugi tekstovi

David se poslužio slikom oružja da opiše kako ga Gospodin štiti. Pročitajte Efežanima 6,10-18 i usporedite Pavlov opis naoružanja s Davidovim.

Pročitajte: Psalam 18,31-37.

David je bio velik ratnik i sposoban vojskovođa. Svi su to znali, a posebice Filistejci. Ali u ovim stihovima David za sve odaje čast Bogu. Bog je bio taj koji ga je pripremio, osnažio i podupro.

U Novom zavjetu apostol nas podsjeća da smo u borbi sa silama tame, da se borimo “protiv zlih duhova koji borave u nebeskim prostorima” (Efežanima 6,12). Kako se pripremamo za ovu duhovnu borbu? Martin Luther je zapisao: “Uzdamo li se u svoju snagu, naš trud značio bi poraz. Uvijek moramo dopustiti Bogu da nas On naoruža. Tada i mi možemo pobijediti.”

Zamijetite kako u trideset šestom retku David usred vojne terminologije kaže: “Tvoja me brižljivost uzvisi.” Na kraju u bitci ne pobjeđuju jače naoružanje i strateški planovi, već Božja blagost prema nama. On se milosrdno spušta da nas podigne i spasi.

Molite danas Boga da vas opremi oružjem koje nam je ponudio. Tada možemo biti sigurni da će nam Gospodin pomoći obraniti se od svakog napada neprijatelja.

Stani u Njegovoj moći, opremljen

Njegovom snagom,

Naoružaj se za borbu Božjom spremom;

Kad sve učiniš i sve borbe kad prestanu,

Pobijediti možeš u Kristu i samo tako opstati.

Charles Wesley

Pročitajte: Psalam 18,38-51.

Stijene su hladne, tvrde i beživotne. Zašto onda David kaže: “Živio Jahve! Blagoslovljena hridina moja” (47. redak)? Slika je svakako neobična. Pomislili bismo da će David uporabiti neku drugu sliku da opiše Božju živu snagu.

Ali David je stijene bolje poznao od nas. Bez sumnje je ustanovio da ga one mogu u pustinji sačuvati od žarkog sunca, pijeska i snažnih oluja, kao i od brojnijeg i jačeg neprijatelja. David je također znao da hridina može poslužiti kao čvrst, siguran temelj svemu što je trebalo biti trajno. Pijesak se stalno kretao, ali je stijena ostajala nepomična. U hridinu se čovjek može pouzdati. Stoga ne čudi što je David Boga nazvao hridinom.

Ali još uvijek nismo dobili odgovor na pitanje: Zašto bi David izjavio da Bog *živi*, a onda Ga prikazao kao stijenu?

Možda je odgovor da je David pokušavao pokazati kako Bog, iako živi, ima svu čvrstinu stijene. Drugim riječima, umjesto da su ove dvije misli istoznačne, one se zapravo nadopunjuju.

Gospodin je, dakle, živa stijena. On pruža snagu i sigurnost svojem narodu i pomaže mu. Kad se suočite s današnjim izazovima, računajte na Boga kao svoju živu stijenu.

*Sigurna na Stijeni što je viša od mene
Moja duša u tuži i sukobima će letjeti;
Tako grešan, shrvan, Tvoj ću samo biti,
Ti, blagoslovljena “vječna Stijeno”,
u Tebi se skrivam.*

William O. Cushing

Drugi tekstovi

Drugi tekstovi u kojima se o Bogu govori kao stijeni jesu Ponovljeni zakon 32,4 i Izaija 32,2 (“... kao sjena velike hridine u zemlji ispucanoj od suše...” ŠA).

Vrijedi zapaziti

“Na mjestu gdje pustinja graniči s oazom, život je stalno izložen napadu pijeska što ga nanosi vjetar... ali postavite u pijesak stijenu. Nakon kratke kiše, u zavjetrini se rađa život koji začas prerasta u vrt. Stijena je zaustavila nadiranje pijeska.”
George A. Smith

Drugi tekstovi

*Izrael je svoje
pobjede često
proslavljao
pjesmom. Potražite
Izlazak 15,1-18;
Brojevi 21,27-30 i
1. Samuelova 18,7.*

**Vrijedi
zapaziti**

*“Poklonimo se
Bogu pred kojim se
nesvjesna zemlja i
nebo ponašaju kao
da prepoznaju
svojeg Stvoritelja
pa ih obuzme
drhtaj pobožnosti.”
Charles H.
Spurgeon*

Pročitajte: Suci 5,1-9 (Deborina pjesma, prvi dio) u vezi sa Psalmom 18,41-42.

Jeste li kad doživjeli razočaranje kad ste skupinu ljudi nastojali navesti da nešto učine? Mnoge majke mogle bi o tome dugo pričati. Stalno moraju poticati ukućane da pospremaju za sobom jer ako to ne učine sve će ostati neobavljeno. “Zar nikoga nije briga? Ja jedina nešto činim.”

Slično je bilo u Deborino vrijeme. Kanaanci su tlačili Izraelce, ali ovi nisu imali oružja (Suci 5,8). S druge strane, Kanaanci su imali devet stotina bojnih kola. I to je bio razlog što nitko ništa nije poduzimao.

Debora je obavljala tri službe: bila je sutkinja, proročica i “majka Izraelu” (Suci 5,7). Izraelu su u to vrijeme i te kako bile potrebne sve tri službe. Bio im je potreban sudac da u zemlji koja je bila u rasulu primjenjuje zakon. Bio im je potreban prorok da im prenese Božju poruku kad su mislili da ih je Bog zaboravio. A bila im je potrebna i majka koja će ih sve okupiti i pokrenuti.

Zahvaljujući njezinom djelovanju, Izrael se izbavio od Kanaanaca. Upravo kao što je Bog upotrijebio Deboru da ostvari svoje namjere za svoj narod, tako On i vas može upotrijebiti. Sve što je potrebno jest da se prepustite Njegovom vodstvu.

*Povedi nas, o Kralju vječni; slijedit ćemo Te bez straha
Jer radost svanuje kao jutro kad lice Ti se javi.
Tvoj se križ uzdiže nad nama; u njegovom koračamo svjetlu.
Kruna čeka osvajanje: povedi nas, o Bože silni.*

Ernest W. Shurtleff

Pročitajte: Psalam 19,2-7.

Neki je student stajao na vrhu brežuljka diveći se zalasku sunca. Kad su boje dostigle briljantni vrhunac, iznenada je uskliknuo: “To samo Ti možeš, Bože! Predivno!” Zatim je podigao ruku i hvalio Stvoritelja.

Dr. Carl Sagan čudio se što jedan jedini ljudski kromosom sadrži dvadeset milijardi podataka. Ovi bi podaci stali u četiri tisuće knjiga s po petsto stranica — i sve to samo u jednom kromosomu. Ali dr. Carl Sagan nikad nije rekao da vjeruje u Boga. Kad je riječ o proslavljanju Boga za Njegovo nevjerojatno djelo stvaranja, neki od nas su sličniji dr. Saganu nego onom studentu. Brzi smo osuditi one koji niječu da je Bog stvorio svemir, ali često Ga zaboravljamo hvaliti za sve što je učinio.

Prvih šest redaka ovog psalma podsjećaju nas kako cijela priroda svjedoči o Božjoj slavi. Apostol Pavao je ovu istinu ponovio kad je napisao: “Uistinu, njegova se nevidljiva svojstva, njegova vječna moć i božanstvo, promatrana po njegovim djelima, opažaju od postanka svijeta. Tako nemaju isprike.” (Rimljanima 1,20)

Mi hvalimo Boga za spasenje, a zaboravljamo Ga slaviti za stvaranje. Kad god pogledamo veličanstvenost neba ili složenost kromosoma, zastanimo u divljenju pred svojim Stvoriteljem. Slavite Ga danas za Njegovo predivno djelo.

*Neumorno sunce iz dana u dan
Svog Stvoritelja pokazuje moć,
I narodu svakom objavljuje
Djelo ruku Svemoćnoga.*

Joseph Addison

Drugi tekstovi

Dobro je da slavimo Boga kao Stvoritelja nebesa, ali nas Biblija upozorava da se ne klanjamo nebeskim tijelima. Pogledajte Job 31,26-28 i 2. o Kraljevima 23,5.

Vrijedi zapaziti

Jedan od vođa francuske revolucije, Jean Bon St. Andre, rekao je nekom seljaku: “Naredit ću da vam sruše sve tornjeve pa vas ništa više neće podsjećati na vašu staru vjeru.” Seljak je odgovorio: “Ali zvijezde ćete nam ipak morati ostaviti.”

Pojašnjenje

U redcima 8-11 David rabi šest imenica, šest pridjeva i šest glagola da opiše Gospodnje zakone i zapovijedi. Možete li ih nabrojiti?

Vrijedi zapaziti

“Kad naša Stijena ne bi bio naš Otkupitelj, bili bismo bez nade. Kad naš Otkupitelj ne bi bio naša Stijena, bojali bismo se. Nikad nemojmo zaboraviti da naše otkupljenje u sebi ima snagu Svemogućega.” *G. Campbell Morgan*

Pročitajte: Psalam 19,8-15.

John Bunyan, koji je napisao klasično djelo “Put kršćanina”, bio je bezbožni mladić s “velikom željom da iskusi puninu grijeha stalno razmišljajući koji bi grijeh još mogao počinuti da bi osjetio njegovu slast”. Međutim, dok je još bio u dvadesetim godinama, Sveti Duh ga je osvjedočio o njegovoj grešnosti i potrebi za Otkupiteljem.

Nakon toga Bunyanova je savjest postala toliko osjetljiva da se bojavao neoprostivog grijeha. Bunyan je proučavao Sveto pismo; katkad bi u njemu nalazio utjehu da bi drugi put bio skršen teretom krivnje. “Nitko ne zna koliko su strašni bili ti dani”, pisao je.

Prisjećajući se tih nemirnih godina svojeg života, Bunyan je shvatio da je počinio velike pogreške. Premda je molio za očišćenje (13. redak), nije molio da ga Bog sačuva od budućeg grijeha (14. redak). Osim toga, nije stajao čvrsto na stijeni svog spasenja (15. redak), premda je molio Krista da bude njegov Otkupitelj.

Možda ste se i vi pouzdali u Krista za spasenje, ali još uvijek doživljavate duhovne poraze. To nije neobično, ali morate se pozabaviti ovim problemom. Svaki novi dan molite Boga da vam pomogne da Ga bolje slijedite. Ne trebate se bojati jer, kako je Bunyan kasnije pisao, naša “pravednost je sam Isus Krist, koji je isti jučer, danas i zauvijek”.

*Grijehe svoje polažem na Isusa, to bezgrešno Janje Božje;
On ih nosi sve i od tereta prokletstva On nas oslobađa.
Krivnju svoju nosim Isusu da opere grimizne mrlje moje,
Ubijeli u svojoj dragocjenoj krvi dok sve ne bude čisto.*

Horatius Bonar

Pročitajte: Psalam 20.

8. ožujka 1839. urušili su se rovovi ugljenokopa u Musselburgu u Škotskoj. Rov se ubrzo napunio zemljom i zatvorio prolaz trinaestorici rudara. Isprva su mislili da bi im jedan napušteni rov mogao omogućiti izlaz, ali kad ih je lavina zemlje i ugljene prašine nastavila zasipati, našli su se uhvaćeni u prostoru šest sa osam metara, a visine samo metar i pol.

U ovom su se prostoru pripremili za ono što im se činilo neizbježnim — za susret sa svojim Stvoriteljem. Zajedno su molili, a onda zapjevali dvadeseti psalam kako su ga se sjećali iz Škotskog psaltira.

Ovaj psalam govori o nadi; ali kako su ga rudari mogli primijeniti u ovoj naizgled beznadnoj situaciji? Spasioci na površini grozničavo su kopali, ali kako naći mali prostor u kojem se nalaze ovi rudari? Hoće li im Bog udijeliti što im srce želi (5. redak)? I dok se oko njih sve rušilo i raspadalo (9. redak), hoće li oni opstati? Kisik se brzo trošio, ali rudari su i dalje molili i pjevali psalme.

Začudo, spasioci su uspjeli naći mjesto na kojem su ovi rudari bili zatrpani i sva je trinaestorica rudara spašena dok su pjevali dvadeseti psalam. Posljednja kitica u psaltiru glasi:

*Spasi nas, Gospodine, od robovskog straha;
Nek nada naša bude čvrsta i snažna
Dok se ne pojavi spasenje
I radost i trijumf ne potaknu pjesmu.*

Stari škotski psaltir

Zanimljivo

U Starom zavjetu konje su koristili uglavnom u ratne svrhe. Zbog toga se u osmom retku spominju bojna kola i konji.

Drugi tekstovi

Pogledajte u kojem se kontekstu na drugim mjestima u Svetom pismu spominju stjegovi (6. redak): Brojevi 2,2; Psalam 60,6; Izaija 11,10 i Pjesma nad pjesmama 6,4.10.

Zanimljivo

Targum (stari aramejski prijevod Starog zavjeta s tumačenjem) smatra da se ovaj psalam odnosi na Mesiju. Zbog toga je drugi redak preveden ovako: "Jahve, zbog tvoje se moći kralj Mesija veseli."

**Psalam
ukratko**

Psalmi 20 i 21 vrlo su slični. Oba govore o kralju. Prvi je psalam posredničke naravi, možda dok kralj kreće u bitku. Drugi je zahvalni, možda nakon pobjedonosnog povratka.

Pročitajte: Psalam 21,2-8.

Z bog toga što je prigrlio protestantizam, Henrik IV. Francuski (Henrik iz Navarre) dopao je tamnice u Parizu. Nekako je uspio pobjeći i skloniti se kod hugenota koji su u cijeloj zemlji bili izloženi progonstvu. Na jednom hugenotskom bogoslužju čuo je kako pjevaju dvadeset prvi psalam. Kad je shvatio da se u njemu govori o Božjem blagoslovu nad kraljem, Henrik je pomislio da se psalam pjeva njemu u čast. Ali kad su mu rekli da je taj psalam jednostavno bio na redu, bio je siguran da ga je Bog unaprijed pripremio za njega pa je ostao zadivljen Božjim brižnim vodstvom.

Četvrti redak izvorno glasi: "Ti si ga *predusreo* blagoslovima sretnim." Kad teolozi govore o "susretljivoj milosti", onda žele reći da Božja milost otvara put za naše spasenje.

Upravo je to začudilo Henrika IV.: Bog ga je predusreo. To je začudilo i kralja Davida: Bog je već bio tu i njegov je povratak dočekao velikom svetkovinom.

Kad se približimo Bogu, ustanovit ćemo da je On već krenuo prema nama. Bilo da smo kralj, seljak ili netko drugi, Bog je pripremio put za naše spasenje. Sve što je potrebno jest da Mu se predamo.

*Jer ljubav je Božja šira
Od mjere čovjekova uma,
A srce Vječnoga
Čudesno je toplo.*

Frederick W. Faber

Pročitajte: Psalam 21,9-14.

I skusni planinar pokazao je na udaljeni vrh. “Tamo idemo. Ako budemo imali sreće, stići ćemo za četiri dana.”

“Četiri dana!” uskliknuo je mlađi, novajlija u planinarenju. “Taj vrh možemo osvojiti do večeri!”

Stariji je uz osmijeh samo odmahnuo glavom. “Dalje je nego što misliš.”

Cijeli su se dan uspinjali šumovitom stazom; mlađi se posebno trudio da do kraja dana stignu na vrh. I stvarno, dok se sunce spuštalo iza obzorja, više se nije trebalo penjati. Ubrzo su izišli na čistinu. “Vidiš”, likovao je mladi planinar. “Uspjeli smo stići na vrh.”

Stariji planinar se ponovno nasmiješio i pokazao na sljedeći vrh koji se veličanstveno uzdizao pred njima. “Ne, tamo idemo.”

Dvadeset prvi psalam sličan je ovom događaju. Na prvi pogled govori o Davidu, ali pogledamo li pozornije, otkrit ćemo dublje značenje. Peti redak glasi: “Ti mu dade premnoge dane — za vijeke vjekova.” A deseti: “Neka budu kao u peći ognjenoj kad se ukaže lice tvoje!” Time nas podsjeća na Isusa u Otkrivenju 6,16. Činjenica je da mnogi židovski bibličari smatraju kako ovaj psalam govori o Mesiji.

Dok ga čitate, slavite Boga za Njegovu pravdu, pravednost i suverenost. Ali nemojte ostati na tome. Podignite pogled i gledajte onaj udaljeniji vrh — dolazak budućeg kralja čiji se dani i vladavina protežu u “vijeke vjekova”.

Vrijedi zapaziti

“Mi se previše bojimo onih koji mrze Gospodina. Njihova moć nije jednaka njihovim namjerama. Onaj koji ih u svakom trenutku može zaustaviti, sada ih drži na uzdama. Većina naših opasnosti samo su bojazan. To se odnosi na Crkvu kao i na pojedine kršćane.”
Alfred Edersheim

Da, amen! Neka svi Te hvale visoko na Tvom vječnom prijestolju; Spasitelju, uzmi moć i slavu, preuzmi kraljevstvo koje Ti pripada: o dođi brzo, o dođi brzo, alleluja! Dođi, Gospodine, dođi!
John Cennick

Drugi tekstovi **Pročitajte:** Psalam 22,2-11.

*Usporedite kako
patnje ove osobe
slične onima
opisanim u Izaiji
52,13—53,12 i u
Mateju 27,41-46.*

**Vrijedi
zapaziti**

*“Ovdje nalazimo
utjehu za
napuštene duše.
Sam je Krist bio
napušten. Bog vas
može voljeti a da
vi to ne osjećate.
Tako je bilo s
Kristom.”
John Row*

Lancelot Andrewes, anglikanski klerik koji je pomagao u prevođenju Biblije kralja Jamesa (KJV), jednom je održao propovijed na prvi dio sedmog retka: “Crv sam, a ne čovjek.”

Ribar zna da riba neće nikad zagristi ako na udici nema crva. Slično tome, rekao je Andrewes, Isus, kad nas je došao otkupiti, “skrio je svoju božansku narav u crvu svoje ljudske naravi. Velika vodena zmija, đavao, uvjeren da guta crva Njegove ljudske naravi, uhvatio se na udicu Njegove božanske naravi... Misleći da će uništiti Krista, uništio je svoje vlastito kraljevstvo i izgubio svaku moć.”

Dvadeset drugi psalam opisuje čovjeka, duboko potištena, koji se smatra napuštenim od svih, uključujući i Boga. Cijeli je psalam nalik na izvještaj o Isusovom raspeću pa nije čudo da je Isus na križu citirao njegov početak. Na križu, noseći grijeh svijeta, osjećao se zaboravljenim od svojeg nebeskog Oca koji Ga je nazvao svojim “ljubljenim Sinom” (Matej 3,17). Ali, kako nas Andrewes podsjeća, Otac nije potpuno napustio svojeg Sina. On je ostvario veću, vječnu namjeru — spasenje ljudskog roda.

*Ono što si propatio, Gospodine moj,
bilo je dobitak za sve grešnike;
Sagriješio si ja, a Ti si patio do smrti.
Gle, ovdje padam, Spasitelju moj!
Tvoje sam zaslužio mjesto.
Pogledaj me svojom naklonošću
i podaj mi milost svoju.*

Bernard iz Clairvauxa

Pročitajte: Psalam 22,12-22.

Novozavjetni pisci su prepoznali da ovaj psalam govori o Isusovim patnjama na križu (Marko 15,34; Ivan 19,24). Ali kako ih je pjesnik mogao opisati stotinama godina ranije? Kad je ovaj psalam pisan, raspeće kao način mučenja još nije postojalo.

Naslov pokazuje da je to Davidov psalam, ali kad se on nalazio u tako teškoj situaciji? Neki kažu da više podsjeća na Jeremiju koji je trpio progonstvo. Tko god bio pjesnik, bio je nadahnut od Boga da opiše osobnu muku kojom je prikazao Isusovo raspeće stoljećima poslije.

U prvih jedanaest redaka izmjenjuju se opisi patnji i molitve za izbavljenje — dva ili tri retka o stradanju, a zatim dva ili tri retka o izbavljenju. Ali središnji redci slikaju sve jezive pojedinosti. Osim užasnog bola, pred nama je slika potpunog poniženja. “U prah smrtni bacio si mene”, čitamo u 16. retku. Tko je to učinio? Ne “bašanski bikovi”, “čopor pasa” ni “rulje zločinačke”, već “Bože moj, Bože moj” (2. redak). Kao što piše u Izaiji 53,10: “Al se Jahvi svidje da ga pritisne bolima.” A Izaija nam kaže i zašto: “Za naše grijehе probodoše njega, za opaçine naše njega satriješe. Na njega pade kazna — radi našeg mira, njegove nas rane iscijeliše.” (5. redak)

Imajući u vidu Isusovu spremnost da sve to pretrpi radi nas, uskliknimo: “Alleluja, kakav Spasitelj!”

*Noseći sramotu i rug
Na mojem je mjestu osuđen stajao;
Svojom je krvlju zapečatio moj oprost:
Alleluja, kakav Spasitelj!*

Philip P. Bliss

Pojašnjenje

*Tko su bili
“bašanski bikovi”
(13. redak)? Bašan
je bio pokrajina
istočno od
Galilejskog jezera,
područje prostranih
travnatih ravnica,
pa je tamošnja
stoka bila dobro
ugojena i snažna.
Vidi Ponovljeni
zakon 32,14 i
Ezekiel 30,18.*

Vrijedi zapaziti

*“Krist je dopustio
da Ga svuku (19.
redak) da bismo mi
mogli biti pokriveni
pravdom i slavom i
zauvijek s Njim
hoditi u bjelini.”
George Hutcheson*

Drugi tekstovi **Pročitajte:** Psalam 22,23-32.

U čemu je blagovanje na Gospodnjoj večeri (1. Korinćanima 11,23-26) slično obećanju: “Siromasi će jesti i nasititi će se” (27. redak)?

Vrijedi zapaziti

“Moguće je umrijeti od gladi na vratima žitnice. Vjerom u Isusa Krista sudjelujete u uzimanju hrane. Nastojte je uzeti tako da ona uđe u dubinu vašeg srca.”

Alexander
Maclaren

Iz svih prostranstava zemlje, s obala najjudaljenijih mora bezbrojno mnoštvo kroz biserna se vrata slijeva pjevajući Ocu, Sinu i Duhu Svetom: alleluja, alleluja!
William W. How

Moralo se dogoditi nešto čudesno između očaja u dvadeset drugom retku i uskliku u dvadeset trećem retku ovog psalma. U jučerašnjem štivu pjesnik se suočio sa sigurnom smrću od strane neprijatelja (“Dušu moju istrгни maču”, 21. redak). Čitav je psalam, zapravo, do tog trenutka bio poziv u pomoć i zorna slika stradanja. Ali odjednom pjesnik slavi Gospodina i poziva sve ljude da mu se pridruže. Ima i drugih psalama koji počinju u jami a završavaju hvalom, ali ni jedan ne prelazi iz tako duboke patnje u tako uzvišenu radost.

Već smo primijetili da opis stradanja u dvadeset drugom psalmu nevjerojatno odgovara Isusovom raspeću. Ali današnji nas ulomak svakako podsjeća na Djela apostolska kad je narod “naviještao ime” Božje (23. redak) po cijelome svijetu.

Radosnoj temi druge polovice ovog psalma pridonosi opis gozbe (redci 26-30), što je možda iluzija na žrtvu pričesnicu u Levitskom zakoničku 7. Može se odnositi i na gozbu o kojoj Isus govori u Novom zavjetu, a na koju će biti pozvani siromasi, bogalji, slijepi i hromi (Luka 14,15-24). Otkrivenje opisuje gozbu koja će biti vrhunac svih gozbi — Janjetovu svadbenu večeru (Otkrivenje 19,9).

Slavimo Boga što možemo prisustvovati gozbi koja se spominje u drugoj polovini dvadeset drugog psalma zahvaljujući Isusovom stradanju koje je opisano u prvoj polovini istog psalma.

Pročitajte: Psalam 23.

Sve što vam je potrebno za vječnost sažeto je u prve četiri riječi dvadeset trećeg psalma.

Jahve — On je jedini Bog, kako to kaže prva zapovijed. On nije neki gospodar, već Gospodin. Ovo ime naglašava Njegovu čudesnu milost, ljubav i vjernost prema nama.

Je — Ovaj glagol u sadašnjem vremenu pokazuje da Bog živi. On je isti danas kao što je bio jučer.

Pastir — I to kakav pastir! On voli i brine se za svoje ovce; čak umire za njih.

Moj — Bog nije apstraktna sila. On želi biti vaš pastir osobno.

Neki je pastor došao u posjet bolesnom djetetu na samrti i objasnio mu riječ po riječ prvi redak dvadeset trećeg psalma s namjerom da ga ohrabri i utješi. Uz svaku riječ dijete je trebalo uhvatiti jedan prst na ruci računajući od mezimca. Pastor u to vrijeme nije znao je li ga dijete razumjelo.

Ubrzo nakon dječakove smrti, majka je rekla pastoru: “Prije nego što je umro, čvrsto je uhvatio svoj kažiprst, kao da mi je time htio nešto reći.”

Sad je pastor znao da ga je dječak razumio. Držao je prst “moj”. Dječak je znao da je Gospodin njegov pastir koji će ga voditi “dolinom smrti”.

*Kralj ljubavi moj je pastir;
dobroti Njegovoj nikad kraja.
Ne oskudijevam ničim ako sam Njegov,
A On je moj zauvijek.*

Henry W. Baker

Drugi tekstovi

Da biste više saznali o Gospodinu kao pastiru, pročitajte Ivan 10,14-16.

Vrijedi zapaziti

“Kad god se to kaže, sve je rečeno. Što god dodajemo, samo nam pomaže razumjeti veličinu ove velike istine... Ako odlutamo, nismo napušteni. U najtežim trenucima On je još uvijek s nama. On nas hrabri u našim borbama.”

G. Campbell
Morgan

Drugi tekstovi

Da biste dobili drugu sliku o Gospodinu kao pastiru, pročitajte Ezekiel 34,11-24.

Vrijedi zapaziti

“Zelene poljane bile su pojava vezana uz godišnje doba. Polja, pa čak i dio pustinje, zazelenjeli bi se u zimu i proljeće. Ali u ljeto i jesen pastir bi vodio ovce na mnoga mjesta u potrazi za pašom. Božja skrb nije vezana uz godišnja doba, već je stalna i obilna.”

Willem van Demeren

Pročitajte: Psalam 23.

U djelu *Pastir razmatra 23. psalam* Philip Keller priča kako je uzgajao ovce. Brzo je ustanovio da se “ovce ne brinu za sebe... Više nego ijednoj drugoj životinji, ovcama je potrebna stalna pažnja i besprijekorna skrb”. Također je ustanovio da ovca neće počinuti ni leći dok nije oslobođena straha i napetosti, dok je u sukobu s drugim ovcama, dok je napadaju muhe i druga gamad i dok je gladna. Keller zatim ističe kako nas Gospodin oslobađa straha (2. Timoteju 1,7), napetosti (Filipljanima 4,6.7), izazova svakidašnjice (Ivan 14,27) i duhovne gladi (Ivan 6,35). Što se tiče tihanih voda, Keller kaže da postoje tri načina na koje ovce gase žeđ: (1) lizanjem jutarnje rose, (2) pijenjem vode s izvora i (3) vodom tekućicom. I tu postoji sličnost s kršćanskim životom. Jutarnja rosa nas podsjeća na našu potrebu za duhovnim pićem na početku svakog dana, duboka izvorska voda podsjeća nas na ono što nam Bog osigurava da produbi naš duhovni život, a voda tekućica na djelo Svetog Duha (Ivan 7,39) koji nas vodi u svaku istinu.

Od svojeg velikog Pastira očekujemo da se skrbi za nas i da nas vodi tamo kamo trebamo ići.

*Spusti svoju blagu rosu tišine
Dok ne prestane naše traganje.
Ukloni iz naše duše napetost i stres
I neka naš sređen život svjedoči
O ljepoti Tvojeg mira.*

John G. Whitter

Pročitajte: Psalam 23.

U djelu *The Marquis of Lossie* Georgea Macdonalda jedno dijete s grbom stalno jadikuje: “Ne znam odakle sam došao niti znam kamo idem.”

Omar Khayyam izrazio je istu misao kad je rekao: “Dolazim kao voda i kao vjetar odlazim!... Ne znam kamo uopće da pušem.”

Njemački filozof Immanuel Kant posvetio se rješavanju triju pitanja: (1) Tko sam ja? (2) Odkle sam došao? (3) Kamo idem? Nakon dugogodišnjeg istraživanja i analiziranja, za Kanta su ova tri pitanja ostala bez odgovora.

Nažalost, mnogi ni danas ne znaju kamo idu. Hode putom koji im se trenutačno čini ispravnim. Neki uživaju i nikad ne razmišljaju o konačnom cilju. Drugi stalno mijenjaju smjer, ali nikad ne nalaze “staze prave”.

Na sreću, mi ne moramo lutati pustinjom. Umjesto toga Bog pokazuje put onima koji Ga traže vodeći ih stazama pravim (3. redak).

Kad danas putujete stvarnim putovima, zahvalite Bogu i slavite Ga što vas duhovno vodi i pomaže vam da donesete mudre odluke koje će proslaviti Njegovo ime (3. redak).

*Putom cijelim Spasitelj me vodi;
Što da povrh toga tražim?
Zar da sumnjam u nježnu milost Njegovu
Koja me u životu dosad vodila?
Nebeski miru, božanska utjeho,
vjerom u tebi prebivam
Jer znam, što god došlo,
Isus čini da sve dobro bude.*

Fanny J. Crosby

Drugi tekstovi

Pročitajte Izreke 2,12-15; 5,3-6 i 10,9 da vidite razliku između pravih putova i krivih staza.

Vrijedi zapaziti

“Kao što ovce slijepo, po navici i nerazumno slijede jedna drugu stazama dok ne završe u strmim gudurama, tako se mi ljudi držimo istih onih navika koje su, vidjeli smo, upropastile druge.”

Philip Keller

Pojašnjenje

Obratite pozornost na uporabu zamjenice on u drugom i trećem retku. Zapazite da se u posljednja tri retka nalaze zamjenice meni, mnom i mene.

Zanimljivo

Pastir se štapom branio od zvijeri koja bi ugrožila njegove ovce (1. Samuelova 17,25.43). Palicom ih je nadzirao.

*Katkad sred prizora najdublje tame, a katkad gdje edenske sjenice cvatu, kod tihih voda, na uzburkanu moru — i tamo me vodi Njegova ruka.
Joseph H. Gilmore*

Pročitajte: Psalam 23.

Joseph Addison bio je jedan od najboljih engleskih esejista osamnaestog stoljeća. Prvo se počeo baviti politikom, ali kako je bio stidljiv i izuzetno nespretn, nikad nije uspio stići dalje od člana debatnog kluba. Jednom je pokušao govoriti pred parlamentom, ali je počeo mucati, zacrvenio se, zakašljao, ispričao i sjeo; nikad više nije pokušao govoriti.

F. S. Boreham kaže da je Addison posebno volio dvije stvari: polja i potoke u svojem zavičajnom okrugu te dvadeset treći psalam. Addison je napisao komentare ovog i devetnaestog psalma koji su 1712. bili objavljeni u *The Spectator Magazine*.

Addison je dvadeset treći psalam naučio na majčinu krilu. Kao pisac, smatrao ga je uvijek prekrasnim djelom, a kao kršćanin cijenio je njegovu poruku. Lord Thomas Macauley veličao je Addisona ovim riječima: “Volio je ovaj psalam koji svemoćnog Vladara prikazuje slikom pastira što svojim štapom vodi stado mračnim i pustim klancima do bogato natapanih i sočnih livada.”

Kad je u svojoj četrdeset sedmoj godini ležao na samrtnoj postelji, Addison se čvrsto držao obećanja u Psalmu 23,4: “Zla se ne bojim, jer si ti sa mnom.” Svjestan da mu se približava smrt, poslao je po svojeg zeta, grofa od Warwicka, koji je bio zabludjela ovca. Kad je grof stigao, Addison je rekao: “Vidi u kakvom miru umire kršćanin.”

Pročitajte: Psalam 23.

U ovom retku mijenja se slika u dvadeset trećem psalmu. Pjesnik više nije ovca koja pase na zelenom obronku. Sad je počasni gost na raskošnoj gozbi.

Gozbe su česta tema u Svetom pismu. Matej je pripremio gozbu za Isusa i Njegove učenike, dok su neprijatelji (farizeji) stajali vani. Farizeji su učenicima predbacili: “Zašto jede skupa s grešnicima i carinicima?” (Marko 2,16)

Kasnije je u evanđeljima jedan farizej pozvao Isusa na gozbu (Luka 7,36), ali Mu je propustio pomazati glavu uljem. Umjesto njega, prilazi nemoralna žena i pomazuje Isusove noge (redci 36-50).

U Pjesmi nad pjesmama spomenuta je još jedna gozba. U njoj zaručnica kaže: “Uvede me u kuću gdje je gozba, a zastava mu je ljubav k meni.” (Pjesma 2,4 — DK)

U dvadeset trećem psalmu Dobri Pastir poziva nas, “grešnike i carinike”, na svoju gozbu da nam pokaže koliko nas voli i, umjesto da mi Njegovu glavu pomažemo uljem, On pomazuje našu. Ako u petnaestom psalmu pogledamo uvjete pod kojima možemo izići pred Boga, pomislili bismo da za nas nema mjesta — izgleda kao da sve ovisi o nama. No kako je prekrasno znati da nas je Bog pozvao na svoju gozbu i učinio počasnim gostima! Naša se čaša stvarno prelijeva blagoslovima.

Drugi tekstovi

Razmotrite gozbu u Izaiji 25,6-8. U čemu je ona slična gozbi opisanoj u Psalmu 23,5?

Vrijedi zapaziti

“Grijeh nalazi svoga gospodara u milosti. Ono što je veliko, može se pokopati u onome što je još veće. Jedino je božanska milost veća od svega što postoji.” James i Edward Hastings.

Usred kušnji stol je moj prostrt, od blagoslova neizmernih čaša mi se prelijeva. miomirisom i uljem pomazuješ mi glavu; o, što bih još trebao tražiti od Tebe?

James Montgomery

Zanimljivo

*Premoren od dugog
i napornog puta,
John Wesley nije
mogao stajati pa je
svoju propovijed o
dvadeset trećem
psalmu održao
klečeći na
koljenima.*

**Vrijedi
zapaziti**

*“Čovjek se ubrzo
umori od stalnog
lutanja. On traži
mjesto koje bi
konačno mogao
nazvati domom.”
Norman Kellow*

Pročitajte: Psalam 23.

Neki smatraju da su “dobrota i milost” (6. redak) Božji psi čuvari. Dobri pastir ide na čelu, a psi nas odostrag požuruju.

Ova slika podjeća na pjesmu Francis Thompsona “Nebeski psi”. Prva kitica počinje riječima:

*Bježao sam od Njega noću i danju,
Bježao sam od Njega pod svodovima godina;
Bježao sam od Njega stazama labirinta
svoga uma...*

*Od tih snažnih nogu koje su me slijedile,
slijedile.*

Ljudi sve vrijeme bježe od Boga i Njegove ljubavi. Čak i oni koji kažu da slijede Boga, povremeno bježe od Njega. Zašto ljudi bježe od Boga zapravo je tajna. O tom vremenu bježanja od Boga elizabetanski pjesnik George Herbert rekao je: “Ljubav me dočekala dobrodošlicom, ali se moja duša povukla, opterećena prahom i grijehom.” Ali Francis Thompson kaže: “Ljubav je sposobniji progonitelj nego što je strah bjeGUNAC.” Kad bježimo od Boga, On nas može uloviti svojom dobrotom i nepokolebljivom ljubavlju i povesti natrag na zelene poljane.

*Zeleni su pašnjaci preda mnom koje još
ni vidio nisam;
Vedro će nebo uskoro nada mnom biti
gdje su dosad bili najtamniji oblaci.
Nadu svoju ne mogu izmijeniti, moj put života
je slobodan.
Moj Spasitelj ima moje blago i On će ići
sa mnom.*

Anna I. Waring

Pročitajte: Psalam 24.

Ovaj je psalam možda napisan u čast odlaska Kovčega na brdo Sion (1. Ljetopisa 13,8), ali je to samo dio cijelog događaja.

Za Izraelce je ovo moralo biti silno uzbuđenje i sjajan ceremonijal, daleko veći od svečanog otvorenja olimpijskih igara (vidite 1. Ljetopisa 15 i 16). Još od trenutka kad je bio izrađen, ubrzo nakon izlaska iz Egipta, Kovčeg je imao privremeni smještaj. Sad će u Jeruzalemu konačno imati svoj dom.

Kad se približio gradu, naređeno je da se otvore vrata. Kovčeg je ušao, ušao je i kralj David, ali Kralj slave je tek trebao doći.

Tisuću godina kasnije Kralj slave je došao na ovaj svijet kao skromno djetesce, u Betlehemu gdje se rodio i David. Isus je odrastao i ušao na drevna vrata u Jeruzalem jašući na magarcu. Tjedan dana kasnije razapeli su Ga i pokopali, ali je On uskrsnuo i “uzišao iznad svih nebesa da ispuni sve” (Efežanima 4,10).

David je pozvao drevna vrata da se otvore i puste Kralja slave da uđe. Isus želi da otvorimo vrata svojeg srca i dopustimo da uđe jer kuca na njih (Otkrivenje 3,20). Hoćete li Mu danas otvoriti?

*Kralj slave! Tko objasniti može
Čuda Njegove moći?
On vlada narodima; ali nastaviti
U svecima Njegova je radost.*

Isaac Watts

**Psalam
ukratko**

Psalmi 22, 23 i 24 dobro se nadopunjuju.

Psalam 22 govori o Spasitelju koji je stradao radi nas.

Psalam 23 govori o Pastiru koji nas vodi iz dana u dan.

Psalam 24 govori o slavnoj Gospodnjoj vladavini. Ovi nam psalmi pokazuju

Isusa jučer, danas i zauvijek. U njima vidimo križ, štap i krunu.

**Vrijedi
zapaziti**

“Ako je zemlja Jahvina (1. i 2. redak) i On je svet (redci 3-6), poziv upućen drevnim vratima bojni je poklik za Crkvu (vidite 2. Korinćanima 10,5-8).”

Derek Kidner

Većina ljudi u Davidu vidi pastira, pobjednika nad divom, izraelskog kralja i pisca psalama. Ali David je bio i osnivač organiziranih profesionalnih pjevačkih zborova u Šatoru sastanka i u Hramu.

Ovdje navodimo neke tekstove o pjevanju u hramu koje možda dosad niste primijetili.

“Ovo su oni koje je postavio David da se brinu za pjevanje u Domu Jahvinu kad je Kovčeg našao svoje počivalište; oni koji su služili pred Prebivalištem, Šatorom sastanka, pjevajući, dok nije Salomon sagradio Dom Jahvin u Jeruzalemu, i koji su obavljali službu po propisanom redoslijedu.” (1. Ljetopisa 6,17.18)

“Povezli su Kovčeg Božji na novim kolima iz Abinadabove kuće... David i sav Izrael igrali su pred Bogom iz sve snage pjevajući uza zvuke citara, harfa, bubnjeva, cimbalala i truba.” (1. Ljetopisa 13,7.8)

“Bilo ih je, s njihovom braćom, uvježbanih pjevanju Jahvinih pjesama, dvjesta

osamdeset i osam, sve samih vještaka. Bacili su ždrebove za svoju službenu dužnost, najmanji isto kao i najveći, učitelj kao i učenik.” (1. Ljetopisa 25,7.8)

“Kad se stala prinositi paljenica, počela je Jahvina pjesma uz trube i uz glazbala izraelskog kralja Davida. Sav se zbor klanjao, pjevači pjevali, a trubači trubili, i to sve dok se nije svršila paljenica.” (2. Ljetopisa 29,27.28)

“Potom su oba zbora zauzela mjesto u Domu Božjem... Pjevači su pjevali pod ravnanjem Jizrahjinim... Toga su dana... ljudi dali oduška radosti, jer ih je Bog ispunio velikom radošću, veselile se i žene i djeca.” (Nehemija 12,40-42)

Neki tvrde da je Davidov najveći doprinos izraelskom bogoslužju bio organiziranje profesionalnih glazbenih skupina. On je osnovao tri glazbena ceha kojima je dužnost bila skladanje i vođenje pjesama hvale i zahvaljivanja koje su se izvodile na svetkovinama i bogoslužjima u hramu. Zapravo su mnoge psalme

između Psalma 42 i 91 napisali vođe ovih cehova.

Knjigu koju danas nazivamo Psalmima započeo je pisati David, a proširili su je i oblikovali njegovi dirigenti i njihovi potomci. Tako je nastao židovski himnal. Čitavo jedno poglavlje Svetog pisma (1. Ljetopisa 25) nabraja dužnosti ovih glazbenika. Četiri tisuće svećenika bilo je organizirano u glazbene skupine i zborove. Oni su ne samo pjevali, već i svirali razna glazbala. Na hebrejskom bogoslužju nisu pjevali samo pojedinci ili čitava zajednica, već često i zborovi.

Apostol Pavao govori o prvoj crkvi koja je pjevala “u psalmima, hvalospjevima i nadahnutim pjesmama” i

poziva kršćane da pjevaju Gospodinu “u svom srcu” (Efežanima 5,19). Bilo da je riječ o radosnom klicanju iz Psalma 95,1 koje može biti praćeno cimbalama i bubnjevima ili da se radi o glazbi “u svom srcu”, kako to kaže Pavao, mi imamo mnogo razloga da pjevamo, a Psalmi nam mogu pomoći da izrazimo svoju radost. O čemu ćete danas pjevati?

*Sveti na zemlji srcem i glasom
Još uvijek se u hvalospjevima
raduju;
Učeći ovdje u vjeri i ljubavi
Pjesme hvale što će ih gore
pjevati.*

James Montgomery

Zanimljivo

Ovaj je psalam akrostih, što znači da svaki stih počinje sljedećim slovom hebrejskog alfabeta (uz neke izuzetke). Vjerojatno su roditelji učili djecu ovaj psalam napamet jer se u njemu nalazi poziv da ih Gospodin "pouči", "pokaže" i "vodi", a alfabetni red njegovih stihova olakšava učenje.

Vrijedi zapaziti

"Učinite ono što znate da vam je sadašnja dužnost i Bog će vas upoznati s dužnošću koja vas čeka u budućnosti."

Samuel Annesley

Pročitajte: Psalam 25,1-6.

U sred svoga drugog misionarskog putovanja, apostol Pavao nije znao na koju stranu da krene. Rastao se od svojeg mentora Barnabe i sad je predvodio ekipu u kojoj su bili Sila i mladi Timotej. Pavao je namjeravao ići na jednu stranu, ali mu Sveti Duh nije dao. Krenuo je na drugu, ali su mu vrata opet bila zatvorena. To je moralo biti obeshrabrujuće. Bog je pozvao Pavla da putuje Malom Azijom i navješćuje vijest o Isusu, a on je vjerno vršio svoju dužnost. Je li ga sada napustio? Pavao i njegovi prijatelji sigurno su uputili Bogu molbu koju je i David iznio u dvadeset petom psalmu: "Pokaži mi, Jahve, svoje putove, nauči me svojim stazama. Istinom me svojom vodi."

Te iste noći Bog mu je dao upute. Pavao je u snu vidio čovjeka koji ga je pozivao da dođe u Europu (Djela 16,9). Poslušao je Božju vijest i zahvaljujući tome počela je evangelizacija novog kontinenta.

U svim razdobljima kršćani su težili da čuju jasnu Božju uputu: "To je put, njime idite!" (Izaija 30,21) To je trenutak kad moramo prepoznati da je Gospodin doista naš Pastir i pouzdati se da će nam On pokazati put.

Bez obzira na to s kakvim se problemom danas suočavate, prizovite Boga i On će vas voditi u savršeno pravom trenutku.

*Vodi, Svjetlo drago, usred tmine što okružuje; vodi me Ti.
Noć je mračna, a ja sam daleko od doma; vodi me Ti.
Noge mi sačuvaj; ne tražim da vidim
budućnost — jedan mi je korak dovoljan.*

John H. Newman

Pročitajte: Psalam 25,7-13.

Ovaj datum neće biti zaboravljen. Jedan dječak je 5. srpnja 1800. ostao zaključan u Westminsterskoj opatiji u Londonu. Te noći uspeo se na posvećenu stolicu na kojoj su bili krunjeni engleski kraljevi i kraljice. Tu je i zaspao. Kad se ujutro probudio, izvukao je džepni nožić i u tvrdu hrastovinu sjedala urezao ovaj natpis: “F. Abbot je u ovoj stolici spavao 5. srpnja 1800.”

Bez sumnje su mnogi dječaci počinili veća nedjela, ali je malo njih tako neizbrisivo urezalo izvještaj o svojem grijehu kao F. Abbot.

U ovom psalmu glavna je tema božansko vodstvo, ali provlači se i druga tema — molba za oprost prošlih grijeha (Psalam 25,7.11.18). David je svjestan da se mora odreći svojih grešnih putova kako bi mogao ići pravim putem. Iz ovog psalma možemo vidjeti kako on zna da će mu Bog oprostiti ako ga za to bude molio.

I mi imamo potrebu za opraštanjem grijeha koji su u naše srce urezani kao nedjelo F. Abbota. Zahvaljujući Kristu, oprost dobivaju svi koji se stide svojih grijeha. “Ako priznajemo svoje grijeha, vjeran je on i pravedan: oprostit će nam grijeha i očistiti nas od svake nepravednosti.” (1. Ivanova 1,9)

*Svi tvoji grijesi oprošteni su;
O, počuj Isusov glas.
U miru idi putem što vodi na Nebo,
I nosi krunu zajedno s Isusom.*

William Hunter

Drugi tekstovi

*Mnogi su ljudi u
Starom zavjetu
držali do Božje
časti i dobra glasa.
Pogledajte Jošuu
7,9; Izaiju 63,14.16
i Ezekiel 36,22.23.*

Drugi tekstovi

Da biste ustanovili tko je sve nazvan Božjim prijateljem, pročitajte Izlazak 33,1; Izaija 41,8; Matej 11,19 i Ivan 15,15.

Vrijedi zapaziti

*“Isusov dom bio je put kojim je koračao sa svojim prijateljima u potrazi za novim prijateljima.”
Giovanni Papini*

Pročitajte: Psalam 25,14-22.

William Edwards bio je sudac u pokrajini Rohilkund u Indiji kad je 1857. izbio ustanak. Više od dva mjeseca bio je bjegunac; isprva je živio u staji, a onda u nekoj kolibi na golom otočiću. Odvojen od žene i djece čuo je za pokolje, ali nije znao jesu li njegovi voljeni na sigurnom ili nisu. U daljini bi čuo tutnjavu topova pa je bio duboko zabrinut.

Tijekom tog razdoblja Edwards se tješio Psalmima. U svoj je dnevnik 5. kolovoza 1857. zapisao: “Nema dana a da ne naiđem na nešto što je pisano posebno za osobe u našim nesretnim prilikama i što odgovara našim osjećajima i potrebama. Jutros sam, primjerice, dobio neiskazanu utjehu u 14. i 17. retku dvadeset petog psalma.”

A onda je krenuo na 540 km dugo putovanje niz rijeku preko neprijateljskog teritorija do sigurnosti.

Ako znate da ste Božji prijatelj, možete mnogo izdržati. To je snažilo Davida u najtežim trenucima, a može i vas. Katkad možda ne razumijemo sve što Bog čini pa se molimo kao što se David molio u ovim stihovima. Ali veliku utjehu pruža nam spoznaja da Bog osjeća našu bol i da nas jako voli.

*Nашao sam Prijatelja, i to kakvog Prijatelja!
Tako nježna, istinita i blaga,
Tako mudra Savjetnika i Vodiča,
Tako moćnog Branitelja.*

James G. Small

Pročitajte: Psalam 26,1-5.

George Whitefield, tek zaređen i samo dvadeset pet godina star, bio je odvučen pred crkveni sud zbog teškog pristupa propovijedanja evanđelja na otvorenom. Propovijedao je na jednom polju skupini od oko dvije stotine rudara ugljenokopa. Mladi svećenik školovan na Oxfordu optužen je da je “entuzijast” i metodist.

Na ove optužbe Whitefield je odgovorio: “Svaki kršćanin mora biti ‘entuzijast’ [što znači ‘imati Boga u sebi’]. Mislite li da ću vas navesti da poludite metodički? Zbog toga sipate optužbe protiv mene, ali Kristu je sve poznato; on sve zapaža i ja ću Njemu prepustiti da vodi moju parnicu.” Whitefield se osjećao sigurno kao David u ovom psalmu (1. i 2. redak).

Zapazimo da je ovaj psalam povezan s pret hodnim u kojem David moli za nevinost i objavljuje da se uzda u Gospodina. U ovom psalmu David objavljuje svoju nevinost (1. redak) i priznaje Božju neizrecivu dobrotu (3. redak). Ujedno priznaje da njegova nevinost ovisi o Božjoj milosti.

Tako je i s nama. Kad se čvrsto uzdamo u Gospodina, čvrsta je i naša nevinost. Ne budemo li se uzdali u Gospodina, pokušat ćemo poći etičkim prečacima da ostvarimo svoje ciljeve.

Provjerite područja u kojima biste mogli doći u kušnju da krenete nekim prečacem. A onda molite Gospodina da se u tim okolnostima pozdate u Njega.

Drugi tekstovi

Opširnije o ljudima opisanim u četvrtom retku pročitajte u Izrekama 6,12-14. Za bolje razumijevanje pjesnikova odnosa prema takvim ljudima pogledajte Psalam 1,1.

Vrijedi zapaziti

“Dvoje uvijek ide zajedno: Božja ljubav i uzmak pred grijehom. Bez raskida ne može biti prijanjanja.”
W. Graham Scroggie

*Ispitaj me, o Bože, i vidi srce moje danas;
iskušaj me, o Spase, upoznaj moje misli, molim Te.
Vidi ima li u meni neki zao put;
očisti me od svakog grijeha i oslobodi.*
J. Edwin Orr

Drugi tekstovi **Pročitajte:** Psalam 26,2-12.

*U pustinji nad
Svetištem vidljivo
je lebdjela Božja
slava (Izlazak
40,34-38).*

*Potražite Ivan 1,14
da vidite kako se
Božja slava otkrila
u novozavjetno
doba.*

**Vrijedi
zapaziti**

*Netko je pitao ženu
koja je bila toliko
gluha da nije
mogla čuti ni
najglasniji zvuk
zašto tako redovno
dolazi u crkvu.
Odvratila je
pismenim putem:
“Dolazim u Božji
dom zato što ga
volim, zato što
volim društvo i
zato što nisam
zadovoljna da
Bogu služim samo
privatno.”*

Sigurno često čitamo Božju riječ, ali koliko stvarno razmišljamo o onome što ona kaže i hvalimo Boga za ono što nam je dao? Često Boga i Njegovu Riječ uzimamo zdravo za gotovo. Izvještaj o jednoj skupini žena koja je proučavala Bibliju u starodrevnom Rimu treba u nama potaknuti osjećaj skrušenosti i nadahnuća.

Godine 380. skupina obrazovanih kulturnih žena redovno se sastajala na rimskom brežuljku Avenine u palači Marcelle, mlade i bogate udovice. Ove su žene ozbiljno proučavale Božju riječ. Htjele su pjevati psalme na izvornom jeziku pa su naučile hebrejski. Svakodnevno su pjevale psalme, odlučne da ih sve nauče napamet. Jedna od njih bila je Paula, inače potomak poznatih vladara Sparte i Mikene. Kad je Paula 404. umrla, upravo je na hebrejskom napamet naučila Psalam 26,8: “O Jahve, ljubim dom u kojem prebivaš, i mjesto gdje slava tvoja stoluje.” Tri puna dana nakon njezine smrti ova je mala zajednica pjevala psalme na četiri jezika — grčkom, hebrejskom, latinskom i sirijskom — da proslavi njezin život. Ove su žene slijedile Davidov primjer: “U nedužnosti ruke svoje perem i obilazim žrtvenik tvoj, Jahve, da tvoju hvalu javno razglasim i pripovijedam sva divna djela tvoja.” Kako ćete javno objaviti svoju ljubav prema Bogu i drugima reći što vam je učinio?

*Crkvu Tvoju volim, Bože! Zidovi njeni pred Tobom stoje
Dragi ko zjenica oka, urezani u dlan Tvoj.*

*Radi nje moje će suze kanuti i molitve se moje uzdići,
Za nju ću se brinuti i raditi dok brizi kraj ne dođe.*

Timothy Dwight

Pročitajte: Psalam 27,1-6.

U davna vremena svjetlo je bilo vrlo dragocjeno. Noću ili u mračnim špiljama u kojima se David katkad skrivao od svojih neprijatelja vladao bi mrkli mrak. I u kući, bilo seljačkoj ili kneževskoj, svjetlo je davala zadimljena baklja ili mala uljana svjetiljka. U naše doba električnih žarulja i neonskih svjetiljki mnogo manje cijenimo svjetlo.

Od prvih riječi u Postanku do završnih u Otkrivenju stalno se u Svetom pismu ponavlja da je Gospodin svjetlo. “Jahve mi je svjetlost” (Psalam 27,1). Isus je rekao: “Svjetlo sam svijetu.” (Ivan 9,5) “Bog je svjetlo.” (1. Ivanova 1,5) A Pavao je pisao: “Bog koji je zapovjedio: ‘Neka iz tame zasvijetli svjetlo’, on je zasvijetlio u našim srcima da osvijetli spoznaju slave Božje na licu Kristovu.” (2. Korinćanima 4,6)

Ali u duhovnom smislu svijet je danas u tami kao što je uvijek bio. Isus nam kaže: “Vi ste svjetlo svijetu” (Matej 5,14), a Pavao veli da živimo usred nastranog i pokvarenog naraštaja “u kojem svijetlite kao zvijezde u svemiru” (Filipljanima 2,15). Svijetu je životno potrebno da vidi kako mi svijetlimo Božjom svjetlošću; zato razmislite kako biste danas mogli zasvijetliti drugima oko sebe.

Gospodin slave moje je svjetlo

I spasenje moje.

Bog je snaga moja, ne bojim se;

Što mi mogu svi neprijatelji?

Isaac Watts

Drugi tekstovi

David je molio Boga “za jedno” (4. redak). I apostol Pavao je želio “samo jedno” (Filipljanima 3,13.14). Što to “jedno” vi danas želite?

Vrijedi zapaziti

“Božansko Sunce, obasjaj moje korake. Budi podnevno svjetlo duši mojoj; ukloni tamu, rasprši oblake; spali, osuši, uništi svu prljavštinu i nečistoću. Božansko Sunce, iziđi u mojem umu i nikad ne zađi.”
Jean Baptiste
Avrillon

Drugi tekstovi **Pročitajte:** Psalam 27,7-14.

*Hoće li vas Bog
ikada zaboraviti?*

*Hoće li vas
napustiti?*

*Pročitajte u Izaiji
49,13-16.*

**Vrijedi
zapaziti**

*“Najbolje
čovjekove molbe
odjek su Božjih
obecanja
[pogledajte 9.
redak]. Onaj koji
svojim slugama
kaže da traže, neće
skriti svoje lice kad
Ga poslušaju.”*
A. B. Davison

Malo toga izaziva težu bol od gubitka naših roditelja. Osjećamo se sami, napušteni.

Možda se i David tako osjećao u 1. Samuelovoj 22,3.4. Još uvijek mlad, David je upravo uspio pobjeći kralju Šaulu koji ga je naumio ubiti. Našao je utočište u špilji zajedno sa svojom braćom i drugom rodbinom. Ali što je bilo s njegovim roditeljima, starijim ljudima koji nisu mogli potražiti zaklon u špilji?

David je svoje roditelje povjerio skrbi moapskog kralja. Bilo je to rizično jer nije mogao biti siguran neće li kralj učiniti zlo njegovim roditeljima. Bez sumnje se pitao hoće li ih više ikad vidjeti žive.

Prema židovskoj rabinskoj tradiciji moapski je kralj izdao Davidovo povjerenje i ubio njegove roditelje. To bi opravdalo Davidovu odmazdu nad Moabom, opisanu u 2. Samuelovoj 8,2. Također bi objasnilo deseti redak ovog psalma.

Katkad se možemo osjećati napuštenima od svojih najbližih. Razlog tomu može biti smrt ili neka druga okolnost koja uzrokuje nepovjerenje. To može dovesti i do gubitka povjerenja u Boga. Ali istodobno možete osjećati duboku potrebu za prisnom zajednicom.

David se utješio istinom da će ga Bog primiti (10. redak), čak ako ga i vlastiti roditelji ostave. Ovo svakako vrijedi i za vas.

*Bliže dolazim, ništa ne donosim
Osim žrtve Isusu, Kralju svom:
Grešno, skrušeno srce.
Svojom me krvlju očisti sada.*

Lelia N. Morris

U 2. Samuelovoj nalazimo više ganutljivih

Davidovih riječi.

Nakon smrti svojeg prijatelja Jonatana rekao je: “Žao mi je tebe, brate, Jonatane! Kako li mi drag bijaše ti veoma! Ljubav tvoja bijaše meni još od ženske čudesnija.” (2. Samuelova 1,26)

Nakon preljuba s Batšebom : “Tada Natan reče Davidu: “Ti si taj čovjek!”... Tada David reče Natanu: ‘Sagriješio sam protiv Jahve.’” (2. Samuelova 12,7.13)

Kad je dočuo za Abšalomovu smrt, zaplakao je: “Sine Abšalome, sine moj! Sine moj Abšalome! Oh, da sam ja umro mjesto tebe! Abšalome, sine moj, sine moj!” (2. Samuelova 19,1)

Kad čuje za Davida, većina ljudi ga odmah vidi kao dječaka pastira koji ljenčari s ovcama na paši ili kao kralja odjevena u kraljevsko ruho. Drugim riječima, čini se kao da mu je život bio idiličan, savršeno prikladan sviranju na harfi i pisanju nekoliko psalama.

Ali kad čitate njegov životopis, ustanovit ćete da je

rijetko kad vodio smiren život. U mladosti se borio s lavom i medvjedom; izgleda da su braća bila kivna na njega; a kralj Šaul, zavidan zbog Davidove omiljenosti, stalno ga je pokušavao ubiti. Na kraju je David pobjegao među Filistejce, zaklete neprijatelje Izraela, gdje je predvodio bandu odmetnika. Živeći katkad u špiljama a katkad na neprijateljevom teritoriju i jednom glumeći luđaka, David je uspio umaknuti Šaulovoj vojsci.

Kad je kralj Šaul poginuo u bitci, Davida je kao kralja priznalo samo jedno od dvanaest plemena. Trebalo je proći sedam godina da se cijeli narod ujedini pod njegovom vlašću. S vojničkog stajališta David je proširio granice zemlje i pokorio najbliže neprijatelje. Učinio je Jeruzalem središtem bogoslužja i prijestolnicom države.

Ali Davidovu vladavinu pratili su osobni problemi. Njegovom preljubu s Batšebom i ubojstvu njezina muža uslijedilo je poražavajuće ponašanje njegove djece. Jedan od njegovih sinova silovao je svoju sestru, a njega je ubio

njihov brat Abšalom. Kasnije se Abšalom pokušao dokopati prijestolja svojeg oca Davida.

Bilo je toga još, ali i ovo je dovoljno da vidimo kako je život pjesnika Izraelovih pjesama bio život ispunjen boli, tugom i jadom. No to pokazuje kako najljepša glazba često potječe od onih koji su prošli kroz najveće poteškoće.

*Premda se na nebu mogu
oblaci nagomilati i valovi
me zapljusnuti,
Koliko god mračan bio svijet,
u duši mi sunce sja.
Otkad Spasitelj me nađe i
oprosti grijeha,
U sebi svjetlo Njegove ljubavi
nosim.*

Judson W. van Deventer

Pročitajte: Psalam 28.

Knjiga Postanak opisuje napad četvorice kraljeva koji su se spustili sa sjevera i napali petoricu kraljeva u području Mrtvog mora (14. i 15. poglavlje). Abraham se u toj borbi nije opredijelio ni za jednu stranu, ali kad su napadači pobijedili, opljačkali su Sodomu i zarobili njegovog nećaka Lota. Abraham je skupio ljude i noću napao četvoricu kraljeva.

Oslobodio je Lota, ali je izazvao neprijateljstvo moćne vojske. Nije mogao biti siguran neće li se četiri kralja vratiti i osvetiti se. Ali Bog je umirio Abrahama (ili Abrama) riječima: “Ne boj se, Abrame, ja sam ti zaštita [doslovce: ‘Bit ću ti štit.’].” (Postanak 15,1)

Abraham je povjerovao Bogu, a Bog ga je zbog njegove vjere proglasio pravednim (6. redak). David je isto tako znao da je Gospodin “zaklon, on je štit moj” (Psalam 28,6); zato je mogao reći: “U njega se srce moje pouzdalo.” (7. redak) Pavao je odgovorio slično kad se suprotstavio đavoljim napadima. I njemu je vjera bila štit (Efežanima 6,16).

Kako ćete vi postupiti? Hoćete li uzeti štit vjere?

*Jak u Gospodinu nad Vojskama
I u snazi moći Njegove.
Tko se u Isusovu snagu uzda,
Više je od pobjednika.*

Charles Wesley

Drugi tekstovi

*U devetom retku
Gospodin je
prikazan kao nježni
pastir, (vidite
Psalam 23), a
Izrael kao Božja
dragocjena baština
(Ponovljeni zakon
9,29 i Izaija
19,25). Mi smo
nazvani Božjom
svojinom kao i u 1.
Petrovoj 2,9.*

Vrijedi zapaziti

*“Vjera je dokaz za
one stvarnosti kojih
ne vidimo. Ona
mijenja vremena;
stavlja buduće
vrijeme u
sadašnje.”
John Trapp*

Zanimljivo

August Cezar toliko se bojao grmljavine za vrijeme oluje da se umatao u tuljanovo krzno i skrivao u ugao. Drugi rimski car, Kaligula, često se skrivao pod krevet kad bi naišla oluja praćena grmljavinom.

Drugi tekstovi

I Ilija je tražio Boga u oluji. Pročitajte 1. o Kraljevima 19,11-13.

Pročitajte: Psalam 29.

U prošlosti su psalmi bili poredani prema mjesecima u godini. Ovaj psalam je bio svrstan u srpanj, mjesec oluja, jer vrlo zorno opisuje silnu grmljavinu Božjeg glasa.

Kad opisuje oluju, David nije televizijski meteorolog. On gleda iza fronte anticiklone i zračnih masa i vidi Božje djelovanje. On promatra oluju kako dolazi s libanonske obale i bjesni nad visokim šumama Hermona. David gleda kako prelazi preko kopna do južnih rubova pustinje Kadeš. Ali u svemu vidi prikaz Božje sile i čuje grmljavinu Božjeg glasa. Munja i grom unose strah u mnoga srca, ali ne u Davidovo. Oluja ga podsjeća ne samo na Božju moć, već i na Božju svetost pa Mu se klanja (2. redak)

Kad oluja prođe, sve se opet smiri i David kaže kako Bog svojem narodu daje mir.

Naš je Bog silan i strašan, u to nema sumnje, a oluja govori o Njegovoj beskonačnoj snazi. Kad idući put čujete grmljavinu i budete promatrali drveće kako se savija pod naletima snažnog vjetra, slavite Boga za Njegovu veličinu i radujte se što vas blagoslivlja mirom.

*Nakon svakog vjetra olujnog,
Svake plime jada,
Dolazi zaklon miran, siguran:
Kod prijestolja milosti ga nalazim.*

Hugh Stowell

Pročitajte: Psalam 30,2-8.

Ovaj je psalam David možda napisao ubrzo nakon što je učinio pogrešku kad je naredio da se izvrši popis stanovništva. Možda su ga blagostanje i napredak potaknuli da kaže: “Neću se pokolebati nikada!” (7. redak)

Svi se mi nađemo u takvoj prilici. A onda se dogodi raspad braka, tragična smrt u obitelji, teška bolest, financijski slom, podjela u crkvi ili ostanemo bez posla. Često nas nevolja snađe na području na kojem se osjećamo najснаžniji. Onda osjećamo kao da smo odsječeni od Boga, padamo u depresiju i tugujeemo.

Tako se osjećao David, kako nas izvješćuje 2. Samuelova 24 i 1. Ljetopisa 21. David je izbrojio svoju vojsku, kao da je time namjeravao reći da s dovoljno ljudi više nema potrebe oslanjati se na Božju pomoć. Ali Bog je poslao kugu koja je pokosila sedamdeset tisuća Davidovih ljudi. David je molio Boga: “Evo, ja sam sagriješio... A oni, ovce, što su skrivili? Neka ruka tvoja padne na mene i na moju obitelj.” (2. Samuelova 24,17)

Nakon toga David je kupio zemljište za žrtvenik (ono je kasnije postalo mjesto na kojem je podignut hram) i tu prinio žrtve Bogu. A Bog je odgovorio na njegovu molbu. Šesti redak može biti i opis radosti koju je David nakon toga osjećao.

Kad se kao David suočite s teškim trenucima, nađite utjehu u njegovim riječima. Znajte da je noć pobijeđeni neprijatelj. Dolazi zora i doći će radost, jer Bog uslišava molitve.

Drugi tekstovi

Cijeli izvještaj o posvećenju Hrama pročitajte u 1. o Kraljevima 8 i 2. Ljetopisa 6 i 7. U Djelima 12 i 16 nalazimo novozavjetne izvještaje o plaču koji je trajao cijelu noć.

Vrijedi zapaziti

“Noćni Plač dolazi kao gost koji ne kani otići, a Radost dolazi ujutro da ostane.”
W. Graham Scroggie

Cijelu sam noć plakao gorko, ali je jutro olakšanje donijelo. Ruka, što ranije lomila mi kosti, slomila je okove tuge moje.
Charles H. Spurgeon

Drugi tekstovi **Pročitajte:** Psalam 30,9-13.

*Usporedite Psalam
30,12 s Izaijom
61,10 da vidite
kako se Bog
predivno skrbi za
odjeću.*

**Vrijedi
zapaziti**

*“Što je hvala?
Najamnina koju
dugujemo Bogu. I
što je imanje veće,
to veća treba biti
najamnina.”
G. S. Bowes*

*Hodi u svjetlu pa
ni grob neće
davati zastrašujuću
sjenu.
Slava će odagnati
tminu njegovu
jer tu je pobijedio
Krist.
Bernard Barton*

Ubrzo nakon što je saznao za smrt dvojice misionara u Istočnoj Africi, James Hannington, školovan u Oxfordu, podnio je ostavku na službu u svojoj crkvi i prijavio se da ih zamijeni. Bilo je to 1882. g., nešto manje od desetljeća nakon što je u Africi umro dr. Livingstone.

Odmah po dolasku Hannington razbolio se od groznice koja nije jenjavala. Bio je prisiljen vratiti se u Englesku na oporavak. Godinu dana kasnije ponovno je otišao u Afriku.

Ovoga puta izabrao je kraći put u unutrašnjost, premda je bio opasniji. Na putu kroz područje plemena Masai, Hannington je bio izložen mnogim prijetnjama. Svako bi jutro ponavljao svoj “hodočasnički psalam” (Psalam 121) i onda nastavio put. A tada su ga neočekivano uhvatili, skinuli mu odjeću, izbili ga i zatvorili u prljavu kolibu od trave. Bio je okružen pijanim stražarima. Tu je čitao Psalme i u svoj dnevnik upisivao kratke bilješke.

Ujutro na dan svoje smrti Hannington je čitao trideseti psalam i zapisao: “Ovo je posljednje poglavlje u mojem zemaljskom životu jer će sljedeće biti prva stranica nebeskog — bez mrlja i nedosljednosti.” James Hannington je umoren 27. listopada 1885. u dobi od trideset osam godina.

Engleska je bila toliko potresena Hanningtonovom žrtvom da su se na njegovo mjesto javili deseci dragovoljaca; tijekom sljedećih pet godina 12 000 Afrikanaca prihvatilo je kršćanstvo. Doista je Hanningtonov prah nastavio govoriti svijetu o Božjoj vjernosti.

Pročitajte: Psalam 31,2-6.

Posljednje riječi svetih ljudi na samrtni često su bile riječi iz drugog i šestog retka ovog psalma.

Kad se Karlo V., car Svetog Rimskog Carstva u vrijeme Martina Luthera približio posljednjim godinama života, povukao se u samostan i sa sobom ponio komentar Psalma 31,2. Vrijeme je provodio obavljajući državničke poslove, pročitavajući Psalme, slušajući zborne pjesme i obrađujući svoj vrt. Kad se približio trenutak smrti, tražio je da mu čitaju Psalme. Zatim je primio sakrament i rekao nekoliko riječi ponavljajući šesti redak ovog psalma. Umro je sutradan rano ujutro.

Veliki katolički misionar Francis Xavier također je volio trideset prvi psalam. Odnio je kršćanstvo u Indiju, Indoneziju i Japan, ali je njegov konačni cilj bio odnijeti evanđelje u Kinu. Premda je strancima koji bi ušli u tu zemlju prijetila smrt, kad se iskrcao na kinesku obalu nije pao od ljudske ruke, već od groznice. Xavier je posljednje sate proveo sam, daleko od doma bez ijednog prijatelja. Dok je ležao na krevetu, učinilo mu se da vidi Krista kako stoji i čeka raširenih ruku pa je počeo izgovarati drugi redak trideset prvog psalma.

Kao vjerni ljudi koji su otišli prije nas, živimo i mi po riječima ovog psalma.

Zanimljivo

Isus i Stjepan nisu bili jedini koji su citirali Psalam 31,6 dok su umirali. To su učinili i Karlo Veliki, Thomas Becket, Jan Hus, Jeronim Praški, Martin Luther, Philipp Melancthon, Kristofor Kolumbo, Thomas Cromwell, lady Jane Grey, škotska kraljica Mary, George Herbert i John Knox.

Drugi tekstovi

Prvu polovinu šestog retka citirao je Krist na križu (Luka 23,46) i Stjepan dok su ga kamenovali (Djela 7,59).

*Bože moj! Ljubim
Te ne zato da
budem blažen u
vječnoj Tvojoj slavi
Ni zato da ognjenu
izbjegnem sudbinu,
namijenjenu onima
koji Te ne ljube.
Ali, Isuse, Ti si na
drvetu raširio ruke
da me primiš.
Ljubljeni Isuse,
Bože i Kralju, moj
si izvor svega!
Francis Xavier*

Psalam ukratko

Mnogi psalmi počinju turobno, a završavaju radosno. U ovom se to psalmu događa dvaput. Pjesnik u prvim stihovima počinje molitvom za pomoć da bi od osmog retka "radosno klicao" Božjoj milosti. No u desetom retku on ponovno počinje kao da se nalazi u velikoj tjeskobi. Sve se čini kao da se David nalazi na toboganu.

Drugi tekstovi

Nije David bio jedini koji se osjetio napuštenim od svojih prijatelja. Provjerite kako se Job osjećao: Job 19,13-19.

Pročitajte: Psalam 31,7-14.

Svi znamo da u životu postoje usponi i padovi, a jedino je iznenađenje kako padovi brzo slijede nakon uspona. Tako je bilo i kod Davida.

Ali u životu starozavjetnog proroka Jeremije čini se da je rijetko kad bilo uspona. "Užas odatsvud" mogla je biti njegova lozinka (14. redak). Toliko je govorio o užasu da su mu dali nadimak "Užas Odatsvud" (Jeremija 20,10). Bio je istinski užasnut jer je vidio ono što njegovi sugrađani nisu: Jeruzalem opkoljen od Babilonaca. Jeremija je govorio da je svatko, a ne on, okružen užasom.

Jeremijin život bio je težak: proveo ga je u kladama, u jami i u tamnici. Ali i u najtežim trenucima znao je za dvije nenadmašive istine: "Sa mnom je Jahve kao snažan junak" (Jeremija 20,11), i: "Dobrota Jahvina nije nestala, milosrđe njegovo nije presušilo." (Tužaljke 4,22)

U starom konačistu Chesa Veglia kod St. Moritza u švicarskim Alpama stoji natpis: "Kad pomisliš da je sve beznadno, odnekud dođe tanka zraka svjetla." Ili kako bi to Jeremija rekao: "Kad si okružen užasom, sjeti se da pokraj tebe stoji Gospodin kao snažan junak."

*Za sve što Tvoja sveta volja određuje
Snagu mi daj da podnesem.*

*Dovoljno je znati da moj Otac vlada
I uzdati se u nježnu skrb Njegovu.*

Anna Steele

Pročitajte: Psalam 31,15-19.

Dan Crawford je 1889. imao samo devetnaest godina kad je prvi put otišao u središnju Afriku. Služio je kao misionar više od tri desetljeća i preveo Bibliju na jezik Luba-Sanga. Kad je 1926. umro, upravo je iz tiska izišao Stari zavjet pa su mu kršćani domoroci prigodom ukopa stavili jedan primjerak prijevoda pod glavu.

Psalam 31,16 stvarao je Crawfordu velike poteškoće pri prevođenju. Konačno je zaključio da ga je na jezik tog naroda najbolje prevesti ovako: "Svi moji *zašto* i *kada* i *gdje* i *čemu* u životu u Božjim su rukama." Oni su sva svoja životna pitanja prepustili Bogu.

Kad se u vjeri obraćamo Bogu i prihvatimo Njegov dar spasenja, mi prošlost stavljamo u Njegove ruke. Tako nam biva oprosteno i naš grijeh preuzima Onaj koji je umro za nas. Naša se sadašnjost nalazi u rukama Pastira iz dvadeset trećeg psalma. Ali On isto tako upravlja i našom budućnošću. Bog poznaje budućnost daleko bolje od nas. Često smo zabrinuti zbog sljedećeg tjedna, sljedećeg mjeseca ili godine. Ali to nije potrebno. Ako smo u Božjim rukama, nemamo se čega bojati jer će se u konačnici On brinuti za nas.

*Došlo dobro ili zlo,
Za mene će biti dobro.
Siguran sam jer si Ti u svemu
I sve je u Tebi.*

Henry F. Lyte

Vrijedi zapaziti

"Silna je vjera kad se čovjek, svjestan svoje grešnosti i sa svijetom okrenutim protiv sebe, da, čak i zaboravljen od svojih prijatelja, još uvijek može obratiti Bogu i reći: 'Ti si moj Bog.'"

J. J. Stewart
Perowne

Za razmišljanje

Razmislite o junacima vjere u Hebrejima 11 i ustanovite kad su se oni u svojem životu mogli poistovjetiti s ovim redcima, posebice sa šesnaestim.

Psalam ukratko

Posljednjih šest redaka ovog psalma jesu redci zahvalnosti, ali nisu u svemu jednaki. 20. i 21. zahvaljuju Bogu za dobro učinjeno Njegovom narodu općenito; 22. i 23. zahvaljuju za Božju dobrotu posebno iskazanu pjesniku; 24. i 25. pozivaju Božju djecu da Ga ljube i s čekaju Njegov odgovor jer je naša budućnost u Božjim rukama.

Vrijedi zapaziti

“Svi naši vidljivi blagoslovi blijeda su sjena stvarnog bogatstva koje imamo ako živimo u neprekidnoj zajednici s Bogom. On svoje najbolje darove ne stavlja u izlog, već ih drži u klijeti. Najbolja dobra nisu ona koja možemo dotaknuti, okusiti ili njima rukovati ni ona koje ljudi mogu vidjeti.”
Alexander
Maclaren

Pročitajte: Psalam 31,20-25.

Nije nam poznato s čim se David suočavao kad je pisao trideset prvi psalam. Neki stručnjaci smatraju da je ovaj psalam povezan s 1. Samuelovom 23 ili 27 dok se skrivao u neprijateljskim gradovima.

Premda je Šaul progonio Davida i duboko na neprijateljski teritorij, Gospodin ga je sačuvao. Čak i kad je grad bio izložen neprijateljskom napadu, Bog je čuvao Davida.

Prorok Jona je poznao ovaj psalam. Dok se nalazio u utrobi goleme ribe, citirao je dio tog psalma (usporedite Jona 2,5 i Psalam 31,23). Kao David, i Jona se molio da ga Bog izbavi i Bog mu je milostivo uslišao molitvu. Jona se zavjetovao da će nakon izbavljenja Bogu priniti žrtve s pjesmama hvale, ali nemamo potvrde da je to učinio. Umjesto toga Jona se žalio što Bog blagoslivlja druge više nego što su zaslužili.

Zato je Jona vjerojatno ostao bez blagoslova koje je Bog pripremio za njega (20. redak). Zar nije tragično da netko dobro poznaje Sveto pismo, a ne slijedi njegove savjete?

U teškim trenucima života često čitamo odlomke iz Božje riječi da nas utješe, ali kad se sve smiri, kao Jona zaboravljamo na Boga. Bog želi da počivamo u potpunoj sigurnosti u Njegovim rukama, ali nemojmo počiniti Joninu pogrešku i zaboraviti Boga proslaviti i zahvaliti Mu za zaštitu.

*O, kakav će blagoslov pratiti
One kojima Gospodin prijatelj bude!
Gospodine, neka to meni pripadne.
Tražite Ga, svi sveti, sa mnom.*

Henry F. Lyte

Pročitajte: Psalam 32,1-5.

Sigurno se sjećate onog događaja: kralj vidi ženu; kralj uzima ženu. Kralj daje ubiti njezinog muža. Ova se drama mogla odigrati u bilo kojoj starodrevnoj zemlji, ali se zbila u Izraelu u kojem je kralj bio odgovoran višoj vlasti.

Kad je prorok Natan optužio Davida za preljub i umorstvo, David je javno priznao svoj grijeh i napisao duboko osobni pedeset prvi psalam. Bilo je to izlaganje vlastitog prljavog rublja. Davidovo pokajanje postalo je dijelom narodne pjesmarice tako da budući naraštaji mogu čitati o Davidovom pokajanju i priznanju.

Psalam 32. kao da je nastavak pedeset prvog psalma. Nakon što je priznao svoj grijeh, Davidu je bilo oprošteno. U 51. psalmu David kaže da želi poučiti Božjim putovima druge grešnike i potaknuti ih na pokajanje, a u 32. psalmu David druge grešnike uči o Božjem praštanju.

Kad su Martina Luthera pitali koji psalam smatra najboljim, odgovorio je: “Pavlove psalme.” Oni koji su mu postavili ovo pitanje znali su da Pavao nije napisao ni jedan psalam pa su ga pitali što je time mislio reći. Odgovorio je da se to odnosi na Psalme 32, 51, 130 i 143. “Oni uče”, rekao je Luther, “da se grijesi opraštaju bez zakona i djela onome tko vjeruje. Upravo je to rekao i Pavao i zato ih nazivam Pavlovim psalmima.”

Pojašnjenje

U prvom i drugom retku uporabljene su tri različite hebrejske riječi za grijeh kao i različiti izrazi za oprost, čime je naglašeno Božje praštanje.

Drugi tekstovi

Pogledajte kako je Pavao upotrijebio ove reke u Rimljanima 4,6-8. Je li Ivan mislio na peti redak kad je napisao 1. Ivanovu 1,9?

*Kao David, priznajte svoje grijeha i iskusite radost oprosta. Moj grijeh — o blaženstva ove misli slavne, moj grijeh — ne dio njega već cjelina, prikovan je na križ i više ga ne nosim: slavi Gospodina, slavi Gospodina, dušo moja!
Horatio G. Spafford*

Drugi tekstovi

Usporedite Psalam 32,8 s Izrekama 3,17 i vidite kako je Božji put pun prekrasnih prizora i vidika.

Vrijedi zapaziti

“Ako ste željni spoznaje, On će vam u tome pomoći. Ako ne učini na jedan, učinit će to na drugi način.”
F. B. Meyer

Pročitajte: Psalam 32,6-11.

Augustin, poznati teolog iz četvrtog stoljeća, volio je Psalme. U svojem poznatom djelu *Ispovijedi* gotovo na svakoj stranici aludira na njih. Proveo je brojne sate proučavajući Psalme i o njima napisao dva komentara.

Augustin je posebno volio trideset drugi psalam koji je dao napisati iznad svojeg kreveta kako bi se podsjetio na nj čim bi se ujutro probudio. Rekao je da ga voli zato što je “početak znanja prepoznati sebe kao grešnika”.

Ali Augustin je tek kasnije u životu shvatio izjavu u sedmom retku: “Utočište ti si moje.” U tim kasnijim godinama Augustin je bio očevidac propasti Rimskog Carstva, a neposredno pred njegovu smrt Vandali su osvojili njegov zavičajni grad Hippo u sjevernoj Africi. Nema sumnje da je Augustin naučio tražiti utočište u Bogu a ne u zemaljskim silama oko sebe, kao što je to David naučio kad je bježao pred Šaulom.

Kakvo utočište možemo smatrati sigurnim? Ono mora biti slobodno i pristupačno da bismo se u njega sklonili kad zatreba; mora biti dovoljno veliko da nas može čuvati dokle god ostajemo u njemu i mora biti neosvojivo za sve naše neprijatelje.

Bog je naše utočište, a Isus Krist je put, vrata i istina koja vodi k njemu.

*Skloni me, Spasitelju moj, skloni me
Dok oluja života ne prođe,
Sigurno me u luku dovedi.
O, dušu Ti mi prihvati.*

Charles Wesley

Pročitajte: 1. Samuelova 2,1-7 (Anina pjesma, prvi dio) u vezi sa Psalmom 126,5.

Neki je mladić iz Ontarija u Kanadi otišao u Chicago s namjerom da se obogati. Počeo je sa šezdeset dolara kojima je kupio kola za prodaju sira i konja po imenu Paddy. Od jednog trgovca na veliko kupovao je sir na kredit i pokušavao ga prodati. Premda je ustajao u tri ujutro i naporno radio cijeli dan, na kraju godine imao je samo tri tisuće dolara duga i uz to je ostao bez kredita.

Smatrao je da je jedini s kim bi mogao razgovarati njegov konj, pa je o svojem problemu porazgovarao s Paddyjem. Na svoje iznenađenje, učinilo mu se da čuje glas koji je rekao: "Pokušavaš raditi bez Boga." Mladić se osvrnuo oko sebe, ali nije bilo nikoga. Na to je rekao: "Paddy, drži se! Ako Bog može biti uspješniji u ovom poslu sa sirom, pustimo Njega."

Tako je mladi James Kraft ušao u partnerstvo s Bogom i do kraja života uvijek molio Boga za vodstvo. Kad je otkrio način da sačuva sir svježim, njegov se posao fantastično razgranao i Kraftov sir je postao zaštitno ime.

Prije nego što je ispjevala svoju pjesmu hvale Bogu, i Ana je preživjela trenutke teške borbe. Ali na kraju, kad više nije znala što da radi i kad je izgubila samopoštovanje, Ana se molila Gospodinu i On joj je uslišao molbu da dobije sina. To je sadržaj cijele Anine pjesme.

Kako i vi danas možete pjevati Aninu pjesmu?

Drugi tekstovi

Pročitajte Luka 1,46-55 i zamijetite sličnosti između Anine i Marijine pjesme.

Vrijedi zapaziti

"Što molitvom dobijemo možemo lako nositi, ali moramo nositi uz hvalu."

Matthew Henry

Kad sam obeshrabren, kad osjećam da sam tlačen, kad mi je put potpuno mračan, kad tjeskobe sam pun, blizu mene moj je Spasitelj; On zna moju brigu svaku. Nikad me neće ostaviti sama; pomaže mi da breme nosim.
J. Bruce Evans

Pojašnjenje

Na bogoslužju su bila korištena mnoga glazbala: limena, udaraljke i žičana — ali je žičanima (2. redak) bilo dodijeljeno posebno mjesto u hramu. Budući da se često spominju kao usporedni izrazi, mnogi biblijski stručnjaci smatraju da su bila jako slična; možda su se razlikovala samo po broju žica.

Vrijedi zapaziti

*“Odložite staro...
Novi čovjek, novi
Savez, nova
pjesma. Nova
pjesma ne pripada
starom čovjeku;
nitko je ne može
naučiti osim novog
čovjeka,
obnovljenog
milošću, koji sada
pripada novom
Savezu.”
Augustin*

Pročitajte: Psalam 33,1-9.

Jeste li primijetili da u ovom psalmu nešto nedostaje?

Svaki psalam počevši od drugog ima naslov, osim desetog — a i on kao da je nastavak devetog. Zašto trideset treći nema naslova?

Možda ćemo odgovor pronaći ako usporedimo prvi stih ovog psalma s posljednjim u prethodnom psalmu. Budući da su slični, mnogi bibličari smatraju da se jedan psalam nadovezuje na drugi. Psalam 32 vrlo je osoban, dok je ovaj drugi možda napisan za pjevanje cijele zajednice. Nakon razmišljanja o oprost i obnovi u Psalmu 32, što drugo i možete učiniti nego radovati se i slaviti Gospodina kako to Psalam 33 poziva narod?

Na kakvu nas hvalu poziva trideset treći psalam? Hvala je nova, radosna i skladno iznesena (3. redak). Budući da se Božja milost obnavlja svako jutro, i naša hvala Njemu treba biti nova; budući da je evanđelje radosna vijest, naše proslavljanje treba biti radosno, a budući da je naš Bog velik i da je za nas učinio velike stvari, On zaslužuje našu hvalu.

Kad gledamo u cjelini, malo je važno što ovom psalmu nedostaje natpis. Ali se i te kako trebamo zabrinuti ako Boga ne slavimo novom pjesmom, radosno i skladno.

*Neka pjesme naše obiluju
I svaka suza se osuši
Dok koračamo Emanuelovim putom
Do čarobnih svjetova gornjih.*

Isaac Watts

Pročitajte: Psalam 33,10-22.

Francuska vojska je 6. siječnja 1627. opkolila grad Rochelle. U njemu su gotovo trideset godina živjeli huge-noti, manjinska skupina protestantskih kršćana. Kardinal Richeleu zapovjedio je potpunu blokadu grada. Ubrzo je u gradu zavladao oskudica. Sve su životinje zaklane za hranu pa su ljudi jeli kosti, žbuku, kožne rukavice i sedla.

Međutim, udovica Prosini dijelila je sve što je imala s onima koji su umirali od gladi. Njezina joj se šogorica rugala: “Što ćeš učiniti kad sama ne budeš imala ništa?”

Udovica Prosini je odgovorila: “Gospodin će se pobrinuti.” Zatim je citirala Psalam 33,18.19 završavajući riječima: “[On] ih hrani u danima gladi.”

Opsada je nastavljena i udovica je sa svoje četvero djece ostala bez hrane. Njezina ju je šogorica ismijavala i nije joj htjela pomoći.

Udovica se vratila kući, odlučna da se pouzda u Gospodina pa makar to značilo i smrt. Kad je ušla u kuću, našla je djecu kako skaću od radosti. Za njezinog izbivanja neki nepoznati čovjek ostavio joj je vreću žita. To je bilo dovoljno da prehrani svoju obitelj do prekida opsade sljedećeg lipnja.

Bog ne izbavlja svoj narod uvijek na tako opipljiv način, ali obećava da će se skrbiti za naše potrebe. Kao ova vjerna udovica, i mi se trebamo pouzdati u našeg velikog Boga koji bdije “nad onima koji ga se boje” (18. redak).

Vrijedi zapaziti

“Kotčići u satu okreću se jedan prema drugome, jedni na jednu, a drugi na drugu stranu, ali svi služe namjeri urara da pokazuju vrijeme. Tako i Božja providnost može naizgled ići suprotno Njegovim obećanjima: jedan čovjek ide ovim, drugi juri onim putem, ali svi na kraju ostvaruju namjeru velikog Boga Stvoritelja.”
Richard Sibbes

Slavite Gospodina jer On je slavan; obećanje Njegovo propasti neće. Svete svoje Bog pobjednicima čini; grijeh i smrt nadvladati neće.
Zbirka bolnice Foundling

Evo nekoliko tekstova koji pokazuju da je Božji narod uvijek bio pozivan da pjeva pjesme hvale Gospodinu:

- ◆ Psalam 33,3
- ◆ Djela 16,25
- ◆ 1. Korinćanima 14,26
- ◆ Efežanima 5,19.20
- ◆ Kološanima 3,16

Rimski guverner Plinije našao se u nevolji. Broj kršćana u njegovoj provinciji Bitiniji svakodnevno je rastao. Nekolicinu njih je pogubio, ali to, čini se, nije nimalo utjecalo na sljedbu koja se širila. Na kraju je Plinije pisao caru Trajanu u Rim tražeći savjet. Objasnio je kako se ozbiljno trudio da nađe razlog za optužbu, ali nije mogao naći ništa, osim što su odbijali prinostiti žrtve caru. O da, bilo je još nešto, pomalo neobično: “Sastaju su se u zoru da pjevaju hvalospjeve Kristu kao Bogu” — što je svakako bila širokogrudna “kritika” koja je ušla u povijest kao jedan od najranijih izvanbiblijskih opisa kršćanskog bogoslužja.

Pjevajte psalme, hvalospjeve i duhovne pjesme, rekao je Pavao Kološanima. Psalmi potječu iz Starog

zavjeta, ali su našli novo značenje u Isusu Kristu. Hvalospjevi su bili ranokršćanske skladbe proslavljanja Boga koje je prihvatila cijela Crkva. Neke od njih spomenut ćemo tijekom ove godine. Duhovne pjesme su vjerojatno bili spontani izrazi vjernika.

Obratite pozornost na pratnju o kojoj govori Pavao u Efežanima 5,19. Stvarna glazbala koja su se koristila nisu toliko važna kao radosni zvuci zahvalnog srca i sklad među vjernicima. Ako se glasovi sjedine u pjesmi — to bolje! Ali ono što Bog najviše želi jest sklad naših srca.

*Kako je sladak nebeski prizor
Kad oni što Gospodina ljube
Uživaju uzajamno u miru
I tako ostvaruju Riječ.*

R. G. Swain

“Prva Crkva bila je Crkva pjesme; zračila je srećom koja je poticala ljude da pjevaju.”
William Barclay

Pročitajte: Psalam 34,1-11.

Budući da se Sadhu Sundar Singh rodio u aristokratskoj obitelji, majka ga je pripremala da postane sveti Sikh. Ali nakon obraćenja sličnog Pavlovom, Sundar je počeo putovati Indijom, Afganistanom i Tibetom kao kršćanski evanđelist. Obitelj ga se odrekla a ljudi su ga progonili, ali on je nastavio vršiti svoje poslanje.

Jednom se Sundar izgubio u prašumi, a već se spuštala noć. Čuo je riku zvijeri. Na sreću, stigao je do rijeke i shvatio da bi bio siguran kad bi je mogao prijeći. No kad je stupio u vodu, ustanovio je da je matica prebrza. Što da radi?

Sundar je molio Boga za pomoć. A onda je na drugoj obali ugledao čovjeka koji mu je doviknuo: "Dolazim ti u pomoć." Čovjek je stupio u rijeku i doplivao do Sundara. Rekao je da mu se popne na leđa i tako ga je prenio na drugu obalu. Kad su stigli, Sundar se okrenuo, ali čovjeka više nije bilo. Možda je Sundar upravo doživio ispunjenje Psalma 34,8.

Ovaj nam psalam mnogo govori o strahu, pouzdanju i sigurnosti u Božjim rukama. Bez obzira na to vidjeli mi ove anđele ili ne, vjerujemo Bogu da oni bdiju nad nama.

*Gospodina sa mnom veličajte;
sa mnom Njegovo uzvisujte ime!
Kad u tjeskobi zazvao sam Njega,
pritekao mi je u pomoć.
Vojske su Božje utaborene
oko stanova pravednih;
Izbavljenje pruža svima koji se uzdaju
u dobrotu Njegovu.*

Nahum Tate

Drugi tekstovi

Potražite u 2. o Kraljevima 6,13-17 još jedan komentar u vezi sa Psalmom 34,8.

Vrijedi zapaziti

"Mnogo je bolje biti oslobođen od svih strahova nego od svih nevolja. Zli mogu biti slobodni od nevolje, ali mogu li biti slobodni od straha? Ne mogu. Uživanje ne samo u smirenosti već i sigurnosti, prednost je samo pobožnih."
Richard Baker

Zanimljivo

Ovo je još jedan psalam u obliku akrostiha, što znači da svaki stih počinje sljedećim slovom hebrejskog alfabeta.

Drugi tekstovi

O vladanju jezikom (14. redak) više ćete naći u Izrekama 4,24; 13,3 i Jakovu 3,2-12.

Pročitajte: Psalam 34,12-23.

Bio je 6. lipnja 597. godine. Kolumba, prvi misionar u Škotskoj, prevodio je Psalme na lokalni jezik. Kad je dovršio jedanaesti redak trideset četvrtog psalma, rekao je: “Ovdje moram stati. Neka Baithem [njegov nasljednik] nastavi.” Rano ujutro sljedećeg dana sedamdesetsedmogodišnji Kolumba je umro.

Proturječan i katkad nagao Irac, Kolumba je volio Psalme, ljude i životinje (tim redom). Činilo se, štoviše, da je upravo sukob oko jednog primjerka Psalama bio uzrokom što je napustio svoj voljeni Donegal u Irskoj i osnovao bazu na malom otoku Ioni kako bi propovijedao evanđelje u Škotskoj i sjevernoj Engleskoj. Sa skupinom od dvanaest redovnika koji su prepisivali Sveto pismo i onda ga dijelili narodu, suočavao se s druidima i obraćao kraljeve.

Druga polovina trideset četvrtog psalma, koja nastoji podučiti “djecu” određene pouke, u potpunosti je odgovarala Kolumbovom nasljedniku jer je ovaj uložio mnogo truda u podučavanje novoobraćenika Svetom pismu.

Koje su to pouke “djeca” trebala naučiti? (1) Bojati se Boga, (2) čuvati svoj jezik, (3) kloniti se zla i (4) tražiti mir. Koje ste od ovih pouka najteže naučili?

*Poduči me, Bože moj i Kralju,
U svemu da Tebe vidim.
I što god učinio
Da činim kao Tebi.*

George Herbert

Pročitajte: Psalam 35,1-10.

Psalam 35,3 označio je prekretnicu u životu mladog Nizozemca Thomasa Hemerkenena (po mjestu rođenja kasnije nazvanog Kempiski). Thomasa su roditelji 1392. poslali da se pridruži Braći, pobožnoj skupini vjernika koji su se držali lozinke: “Odvрати se od grijehа, živi kao Isus i čitaj Božju riječ.” Thomas je mislio da će mu Bratstvo donijeti spasenje, ali je ubrzo shvatio da nema koristi od oponašanja uzora u dobrim djelima. Volio je Psalme i kao psalmisti bavio se vlastitom grešnošću i životnim nedoumicama. Thomas je napisao knjigu *Solilokvij duše* u kojoj se pozivao na psalam za psalmom u potrazi za mirom i spašenjem. A onda je stigao do trećeg i desetog retka u trideset petom psalmu i drugih sličnih njemu. Shvatio je da se mora pouzdati samo u Krista — i to je učinio. U svojoj poznatoj knjizi *O oponašanju Krista* Thomas je u svoja razmišljanja utkao više od tisuću biblijskih tekstova uključujući Psalam 35,3: “Ja sam tvoje spasenje.”

Gospodin je naše spasenje, a troje neprekidno svjedoči da nas je doista spasio: Sveti Duh (Galacanima 4,6), našа ljubav prema drugim vjernicima (1. Ivanova 3,14) i Božja obećanja (Ivan 1,12). Što je to značilo za mladog Thomasa, a što to može značiti za vas?

*Taj vječni mir! Siguran kao Jahvino ime;
Siguran ko trajno Njegovo prijestolje nepromjenjivo.
Mijenjam se; On se ne mijenja jer Krist umrijeti ne može.
Njegova ljubav, ne moja, počivalište je;
Njegova istina, ne moja, veza.*

Pojašnjenje

Zanimljiv je deseti redak: “Sve će kosti moje govoriti.” Sličan je izrazu “Dopire mi do kostiju”.

Drugi tekstovi

Zapazite sličnosti i razlike između ovog i prethodnog psalma. U oba se spominju anđeli i oba govore o izbavljenju, ali u sasvim drukčijem duhu.

Psalam ukratko

*Tripit pjesnik
počinje tužbalicom
i molitvom očaja
(redci 1.11.19), ali
unatoč prividnom
beznađu, svaki
ulomak završava
hvalom (redci
9,18.27). I naše
očajničke molitve
trebaju završiti
hvalom.*

Pročitajte: Psalam 33,11-18.

Ako ste ikad bili prevareni ili izigrani, onda ćete razumjeti kako se David morao osjećati kad je pisao ovaj psalam.

David je doživi izdaju. Kad je postao kralj, umjesto da poubija ili progna sve koji su pripadali prethodnoj dinastiji, pokazao im je ljubaznost (2. Samuelova 9). Ali Šaulov sluga Siba bio je kivan na Davida pa ga je kasnije pokušao prevariti. Što reći na ovu nezahvalnost?

Drugom je prigodom David poslao poslanike da izraze sućut zbog smrti oca susjednog kralja, ali ih je ovaj otvoreno osramotio (2. Samuelova 10). Kasnije su se Davidov sin Abšalom i njegov pouzdani savjetnik Ahitofel pobunili protiv Davida (2. Samuelova 14 i 15). Kad se pobuna proširila, mnogi su se Davidovi prijatelji i saveznici okrenuli protiv njega.

David je morao osjetiti ubod ovih izdaja. Kako se osjećate kad vam vaši pouzdani prijatelji zabiju nož u leđa? Teško će vam biti da ikome kasnije vjerujete. Možda im želite vratiti za ono što su vam učinili.

Ali Sveto pismo nam govori: “Ako je tvoj neprijatelj gladan, nahrani ga ... Ne dopusti da te svlada zlo, već zlo nadvladaaj dobrom!” (Rimljanima 12,20.21) Ovo je teško slijediti, ali Bog će nam dati snagu da činimo ono što On traži.

*Životnim djelom obeshrabren,
Njegovim teretom razočaran,
Padovima i strahovima postiđen
Klonuo sam pokraj puta.
Ali čim se Tebe sjetim,
U meni već novo srce skače.*

Samuel Longfellow

Pročitajte: Psalam 35,19-28.

Preni se, ustani da me obraniš, Bože moj, Gospode, vodi parnicu moju!” moli David u redcima 23 i 24.

Nije li to veličanstven svršetak jednog psalma? Čitamo o ratu, o oklopu, štitu, koplju i sjekiri. U sljedećem ulomku čini nam se da prisustvujemo građanskoj parnici pa slušamo o optužbi i klevetanju.

U gornjoj sobi je nevjerni Toma uskliknuo: “Gospodin moj i Bog moj!” (Ivan 20,28) U tom je trenutku, čini se, shvatio da će njegov razapeti Gospodin preuzeti njegovu parnicu jamčeći Božju oslobađajuću presudu. Kad Bog postane “moj Gospodin”, Sudac postaje moj odvjetnik.

“Nije kriv” glasi presuda koju Bog objavljuje u Novom zavjetu. Prema Rimljanima 8,1 nema osude onima koji su u Kristu Isusu. U 2. Korinćanima 5,21 čitamo da je Bog Krista “učini[o] mjesto nas grijehom, da mi u njemu postanemo pravednošću Božjom [proglašeni nevinima]”.

Katkad u svojem očaju možemo osjećati da smo daleko od Gospodina kao psalmist (ili Toma). Ali ono što je Gospodin rekao Tomi u gornjoj sobi može i nama reći: “Ne budi više nevjernik nego vjernik!” Ako se u vrijeme nevolje pouzdamo u Krista, budimo sigurni da nas je Bog proglasio nevinima.

*O, vjero, koja ustuknuti nećeš
Premda od mnogih neprijatelja napadana;
Koja zadrhtati nećeš
Kad se s jadom nekim suočiš!*

William H. Bathurst

Drugi tekstovi

Pogledajte kako je Isus u Ivanu 15,24.25 citirao 19. redak.

Vrijedi zapaziti

*“Što god činite, činite kako valja i slavite Boga. Obavljate li neki posao? Nemojte učiniti zlo i proslavili ste Boga. Obradujete li zemlju? Ne izazivajte sukobe i slavite Boga. U nedužnosti svog rada pripremite se da cijeli dan slavite Boga.”
Augustin*

Drugi tekstovi

U Rimljanima 3,9-18 Pavao navodi sedam starozavjetnih tekstova da bi dokazao kako su svi ljudi sagriješili. Šest ih je iz Psalama (14,1-3; 53,1-5; 5,10; 140,4; 10,7 i 36,2) i jedan iz Izaije (59,7,8). U čemu se napredovanje grijeha opisano u Rimljanima 3 razlikuje od onoga koje je opisano u trideset šestom psalmu?

Vrijedi zapaziti

“Jedino je čovjekov svijet skučen. Čovjekova prevrtljivost snažna je suprotnost Božjoj silnoj ljubavi i vjernosti. Čovjekova mjerila, tako relativna, močvara su u odnosu na silne, uzvišene planine Njegove pravednosti.”
Derek Kidner

Pročitajte: Psalam 36,2-8a.

Propovjednik J. H. Jowett priča kako je plovio preko Atlantika i prešao preko mjesta na kojem je Titanik potonuo:

“Sjetio sam se svih tih života i tog broda koji nisu mogli spasiti... A onda sam se sjetio cijelog čovječanstva potonulog u oceanske dubine bezbrojnih grijeha. Preduboko. Ali nema potopljenih olupina ljudskog života koje leže u mulju najdubljeg mora bezakonja do kojih Njegova ljubav ne bi mogla doseći i izbaviti ih.”

Psalam 36 opisuje “potonuli brod” — ljudski rod odvojen od Boga. Međutim, nakon što ih slijedi na njihovom sklizavom putu koji se spušta u mrklinu tame, pjesnik govori o Božjoj ljubavi, vjernosti, pravednosti i pravdi pojmovima oblaka, planina i morskih dubina.

U Rimljanima 3 apostol Pavao se služi sličnim suprotnostima. Nakon niza starozavjetnih tekstova (koji završavaju Psalmom 36,2), u kojima opisuje čovjekovu zloću, on dodaje kako nam je Bog pokazao drukčiji put — Isusa Krista (22. redak).

Suvremena tehnika možda može izvući olupine Titanika, ali samo Bog može spasiti ljude pale u grijeh i preobraziti ih u trofeje svoje milosti.

*U Božjoj je milosti širina ko prostrano more,
U pravdi je Njegovoj ljubav od slobode veća.
Jer ljubav je Božja šira od našega uma,
A srce je Vječnog neiskazano blago.*

Frederick W. Faber

Pročitajte: Psalam 36,8b-13.

Za nas je prirodno što imamo vodu, ali na Bliskom istoku voda je povezana sa slašću i zadovoljstvom, dok je u Otkrivenju jedan od nebeskih blagoslova.

Kad je pisao komentar Psalma 36,9 Augustin je počeo razmišljati o Nebu. Zamišljao je kao da poznatom teologu Jeronimu postavlja pitanja o Nebu.

Jeronim je odgovorio da će sa zadovoljstvom odvratiti na Augustinova pitanja. “Ali prije toga dopusti da ti postavim ova pitanja: Možeš li sva mora staviti u malu posudu? Možeš li ih izmjeriti u svojoj šaci? Možeš li izvagati planine? Ako ne možeš, onda tvoj um neće moći shvatiti ni najmanju od nebeskih radosti.”

Mi ne možemo izmjeriti nebeske radosti, ali već sada možemo uživati u nekima od Božjih potoka slasti. U desetom retku David kaže: “U tebi je izvor životni”, a u Novom zavjetu Isus viče pred mnoštvom u Jeruzalemu: “Ako je tko žedan, neka dođe k meni.” (Ivan 7,37). Ženi Samarijanki rekao je: “Voda koju ću mu dati postat će u njemu izvorom one vode što struji u život vječni.” (Ivan 4,14)

Ne čekajte na Nebo da uživete u Božjim slastima; naslađujte se njima već danas.

*Isusov sam čuo glas: “Badava dajem
Živu vodu; o žedni, stani, pij i živi.”
Prišao sam Isusu i ovu životvornu vodu pio;
Žeđ mi je ugasila, dušu oživjela
i sad u Njemu živim.*

Horatius Bonar

Pojašnjenje

Riječ “slasti” u devetom retku prijevod je hebrejske riječi “Eden” u množini.

Drugi tekstovi

Usporedi Psalam 36,10 s Ivanom 1,3-5. U čemu je sličnost, a u čemu razlika?

Jedna od prvih knjiga tiskanih u Americi bila je Početnica Nove Engleske. Iz nje su djeca učila čitati tijekom više od sto godina. Tekst je počinjao: “Adamovim padom svi smo sagriješili.” U nastavku je za slovo B (engl. book = knjiga) pisalo: “Tu Knjigu cijeni, život svoj promijeni.” Uz slovo D (engl. dog = pas) pisalo je: “Pas će noću ujesti lopova”, da bi abecedu završila rečenica: “Zahej se popeo na drvo da vidi Isusa.”

Dvije i pol tisuće godina prije nego što su učitelji u Novoj Engleskoj učili djecu abecedu uz pomoć poezije, to su činili učitelji u jeruzalemskom hramu.

Osam ili devet psalama napisano je u akrostihu, tako da je svaki stih psalma počinjao sljedećim slovom hebrejskog alfabeta. Ovaj je oblik pomagao djeci da nauče alfabet, a roditeljima da napamet nauče psalme.

◆ *Psalmi 9 i 10*: Ako ih promatramo zajedno, oba psalma su po svemu sudeći bila pisana u akrostihu, premda nepotpunom.

◆ *Psalmi 25, 34 i 145*: Svaki stih počinje sljedećim slovom hebrejskog alfabeta.

◆ *Psalmi 11 i 112*: Svaki stih na početku i u sredini počinje sljedećim slovom alfabeta.

◆ *Psalam 37*: Svaki drugi stih počinje sljedećim slovom alfabeta.

◆ *Psalam 119*: Vrhunski primjer pjesme u akrostihu. Ima dvadeset četiri kitice, a svaka kitica osam stihova. Svaki stih u prvoj kitici počinje prvim slovom hebrejskog alfabeta da bi sljedećih osam stihova počinjalo drugim slovom i tako redom.

Pokušajte složiti akrostih na svojem jeziku zasnovan na redcima iz Psalama. Možete početi ovako:

“Ali tko propuste svoje da zapazi! Od potajnih grijeha očisti me!” (Psalam 19,13)

“Blago svima koji se njemu utječu.” (Psalam 2,12)

“Čuvaj me kao zjenicu oka, sakrij me u sjenu krila svojih.” (Psalam 17,8)

“Do neba je, Jahve, dobrota tvoja, do oblaka vjernost tvoja.” (Psalam 36,6)

Pročitajte: Psalam 37,1-11.

Nije lako smiriti se pred Bogom i Njemu se nadati (7. redak). Kad je David Livingstone krenuo u misionarska istraživanja u Africi, neki mu je poglavica zabranio da prijeđe preko njegova teritorija. Nakon nekoliko dana besplodnog pogađanja, Livingstone je izvukao pištolj i zahtijevao prolaz. Bio je to postupak zbog kojeg se kasnije uvijek kajao jer nije bio u skladu s njegovim omiljenim trideset sedmim psalomom.

Livingstone je često čitao Psalam 37,5. Kad je jednom prijatelju poklonio Bibliju, za posvetu je napisao tekst iz Psalma 37,5 na sečuanskom jeziku i onda ga preveo na engleski. Dobar savjet za novog kršćanina.

Livingstone se kajao što nije proveo više vremena sa svojom djecom dok su bila mala, ali ih je pokušao savjetovati u njihovim tinejdžerskim godinama nakon smrti njihove majke. Svojem sinu Thomasu pisao je: “Bez obzira za što se osjećaš najsposobnijim, nastoj vrline svoje naravi posvetiti službi za svojeg Otkupitelja.” Zatim je citirao Psalam 37,5. Dobar savjet za tinejdžere.

Tijekom posljednjih dana u Africi, izložen opasnosti od okrutnih urođenika, iscrpljen strahom, mučen glađu i blizu smrti, nastavio je ponavljati Psalam 37,5. To je bio tekst koji ga je hrabrio tijekom istraživanja Afrike. Dobar savjet za svakoga u bilo kojoj prilici i na bilo kojem mjestu.

Pojašnjenje

*Hebrejska riječ za “prepusti” (5. redak) zapravo je “otkotrljati”.
Trebamo svoj teret zbaciti sa svojih ramena i staviti ga na Gospodnja.*

Vrijedi zapaziti

*“Obratite pozornost na Božji udio u četvrtom retku. Ako se radujete, On će ispuniti.”
Charles H. Spurgeon*

*Tvoj put, ne moj,
o Gospodine,
makar kako
mračan bio.
Svojom me rukom
vodi,
put za mene
izaberi.
Horatius Bonar*

Drugi tekstovi **Pročitajte:** Psalam 37,12-22.

Pogledajte druge savjete što ih Biblija daje za preživljavanje u teškim trenucima (19. redak).

Pročitajte Psalam 73,26; Habakuk 3,17.18; 2. Korinćanima 6,1 i Filipljanima 4,12.13.

Vrijedi zapaziti

“Malo a blagoslovljeno bolje je nego mnogo a proketo; kora crnog kruha s blagoslovom bolja je od gozbe s prokletstvom; kap blagoslovljenog milosrđa bolja je od mora prokletog milosrđa; ugao dimnjaka s blagoslovom bolji je od raskošne palače s prokletstvom.”
Thomas Brooks

U sedamnaestom stoljeću Paul Gerhardt je zbog svojih vjerskih uvjerenja morao s obitelji pobjeći iz Berlina. Tijekom bijega zaustavili su se u nekom svratištu; tu su pokušali razumjeti zašto je Bog dopustio da ih snađe ova nevolja. Gerhardtova supruga bila je posebno zbunjena jer se bojala za njihovu malu djecu. Gerhardt je te večeri svojoj obitelji čitao Psalam 37. Možete ga zamisliti kako je usporio kod 16. retka dok je naglašavao riječi: “Bolje je i malo u pravednika no golemo blago u zlotvora... Jahve se brine za život čestitih... Neće se postidjeti u vrijeme nevolje.”

Očito je ovaj psalam ganuo i samog Gerhardta jer je sutradan, sjedeći pod jabukom, napisao pjesmu na osnovi ove teme o pouzdanju u Boga u vrijeme nevolje. Te večeri su Gerhardt u došla dva glasnika i ponudila mu zaklon i mjesto u crkvi u blizini Merseberga.

Pjesma koju je Gerhardt napisao “Daj vjetru četiri straha” postala je vrlo omiljena u Njemačkoj, po popularnosti odmah iza Lutherove “Naš tvrdi grad je Gospod Bog”. Školska su je djeca pjevala na završnim svečanostima, a kad je 1743. u Philadelphiji u Sjedinjenim Američkim Državama otvorena prva luteranska crkva, Gerhardtova himna bila je prva pjevana pjesma. Na engleski su je preveli John Wesley i drugi. Ona ostaje snažno svjedočanstvo o Božjoj milostivoj brizi u teškim trenucima.

*Kroz valove, oblake i oluje sila će Njegova otvoriti put.
Čekaj trenutak Njegov i najmračnija će noć
Završiti najsjajnijim danom.*

Paul Gerhardt

Pročitajte: Psalam 37,23-29.

Zahvaljujući romanu *Oliver Twist* Charlesa Dickensa, mnogi su saznali za probleme siročadi u Engleskoj. George Müller iz Bristola bio je čovjek koji je taj problem počeo rješavati.

Zadivljujuće je koliko je Müller bio čovjek vjere. Kad bi osjetio da ga Bog potiče na neko djelo, on bi ga učinio bez oklijevanja. Vjerom je 1836. godine otvorio sirotište za dvadeset šest djevojčica. Iako nije imao novca, molitvom i vjerom otvarao je sve više takvih domova dok 1875. nije hranio i skrbio se za tisuće siročadi. U trenutku smrti Müller se u svojim domovima skrbio za više od deset tisuća siročadi.

Müller nije nikad tražio novac. Jednostavno bi se spustio na koljena i molio; namirnice bi čudom stizale, katkad u posljednji trenutak.

Nema sumnje da je cijenio tekst u Psalmu 37,23. Poznat po svojoj pedantnosti, George je nalazio utjehu u činjenici da Bog vodi računa o svakoj pojedinosti u njegovom životu. A Müller nije sumnjao da Gospodin vodi korake pobožnih ljudi.

Zanimljivo je znati da je Müller ovom retku u svojoj Bibliji dodao dvije riječi. Prema njemu tekst je glasio: “Jahve vodi *i zaustavlja* korake pobožnog čovjeka...” Čini se kao da u Müllеровom životu nije bilo “zaustavljanja”, odnosno zatvorenih vrata, ali je Müller imao drukčije iskustvo. Znao je da se može pouzdati u onoga koji određuje korake i zaustavlja.

Drugi tekstovi

Podite Josipovim stopama u Postanku 39—50 ili stopama apostola Pavla u Djelima 16—18.

Vrijedi zapaziti

“Pobožan čovjek nije ostavljen u besputnoj šumi bez vodiča, nije siročić u svijetu ostavljen bez pomoći ljubazne ruke. Njegov Otac, nevidljiv ali ne i nepoznat, pripremio je put i na neki način vodi korake onih koji svoj put predaju Njemu.”
James i Edward Hastings

Premda preko hladnih, mračnih gora u traženju Njegovih ovaca vode, ili uz siloamske izvore, pomažući slabima, Isusove stope čine da putovi svijetle. I mi ćemo slijediti Njegove stope kamo god vode.
Mary Slade

Vrijedi zapaziti

“Onaj tko se stvarno pouzda u Boga čekat će da Bog odredi vrijeme, upotrijebit će Božja sredstva i hoditi Božjim putom, čak ako se čini da je zaobilazan.”

David Clarkson

Pročitajte: Psalam 37,30-40.

U velikom kršćanskom klasičnom djelu *Svjesni Božje prisutnosti* redovnik Lawrence objašnjava kako vjernici mogu biti svjesni Božje prisutnosti ne samo kad čitaju Sveto pismo, kad se mole ili razmišljaju, nego i dok gule krumpir u kuhinji.

David se trudio da bude svjestan Božje prisutnosti i kad je bio okružen zlim ljudima. U ovom psalmu izmjenjuju se upute o tome kako trebamo gledati na zle i kako da sačuvamo pouzdanje, strpljivo čekamo i poslušamo.

Nije lako sve to sastaviti. Moramo biti svjesni Božje prisutnosti — očitovati pravi duh — čak i onda kad gulimo krumpir i kad postanemo nestrpiljivi zbog mukotrpnog posla.

Brat Lawrence je rekao: “Vrijeme što ga provodimo u poslu ne razlikuje se od vremena molitve, i u buci i štropotu u mojoj kuhinji, dok više osoba istodobno traži različite stvari, ja osjećam Božju prisutnost i veliki mir kao da sam na koljenima.”

Brat Lawrence priznaje da je za to trebalo uložiti truda, ali on je svaki dan počinjao moleći Boga da bude s njim, da mu pomogne misli usmjeriti na poslove koji ga očekuju i da ono što radi prihvati kao žrtvu prinesenu Njemu. Koliko god bezbožni ljudi naizgled napreduju i bez obzira na buku i štropot oko sebe, i vi možete naučiti biti svjesni Božje prisutnosti.

Gospodina čekajte, vi sveci što dršćete!

Budite istinski hrabri.

On će vam duh podići kad malakšete

I daleko nadmašiti vašu nadu.

Isaac Watts

Pročitajte: Psalam 38,2-13.

Neki teolozi misle da je David ovaj psalam napisao ubrzo nakon što je sagriješio s Bat-Šebom. Drugi smatraju da ga je napisao kasnije kad se razbolio. Kad god da je napisao ovaj psalam, David je znao da je bolestan i da je sagriješio.

John Bunyan, pisac knjige *Put kršćanina*, napisao je slično vrijeme tjeskobe. Bunyan je tek postao kršćanin kad je podlegao kušnji. Bio je ispunjen duhovnim, umnim, emotivnim i tjelesnim nemirom. Pisao je: “Bio sam izložen snažnom drhtanju tako da sam katkad nekoliko dana uzastopce osjećao kako mi se cijelo tijelo, kao i um, trese i ljulja u očekivanju strahovitog Božjeg suda... Zbog tog straha osjećao sam takvu sputanost i vrelinu u truhu da sam katkad mislio da će mi se prsna kost rasprsnuti... Zbog toga sam se uvijao, savijao i sklopčao pod teškim teretom koji me toliko pritiskivao da nisam mogao ni stajati, ni hodati, ni ležati, ni počiniti.”

Bog nas je stvorio tako da naše duhovno zdravlje bude tijesno povezano s tjelesnim zdravljem. Kad nas muči osjećaj krivnje, sve je tjeskoba, strah i osamljenost. Postoji li kakav izlaz? Postoji. Nalazimo ga u 1. Ivanovoj 1,9: “Ako priznajemo svoje grijehе, vjeran je on i pravedan: oprostit će nam grijehе i očistiti nas od svake nepravедnosti.”

*O moj povrijeđeni Gospodine,
Obnovi mi unutarnji mir.
Znam da to možeš; izgovori riječ
I zapovjedi buri da prestane.*

Charles Wesley

Drugi tekstovi

Upoznajte pobožnog čovjeka koji je iskusio slične nevolje kao David u ovom psalmu. Pročitajte Job 2,3-8 i 13,23.

Vrijedi zapaziti

“David je bio kažnjen zbog teškog grijehа. Međutim, nije svaka bolest kazna; većina ih nije. To je potrebno reći jer tjelesne patnje često izazivaju potištenost i u takvom stanju skloni smo povezati svoje prošle grijehе i sadašnje bolesti, što ne mora biti slučaj. Sjetimo se Joba koji je bio pravedan, a ipak je patio.”
J. Montgomery Boice

Drugi tekstovi

Pogledajte kako je Krist odgovorio na optužbe. Pročitajte Izaiju 53,7 i 1. Petrovu 2,23.

Vrijedi zapaziti

“Kad odgovorimo, možda ćemo dobiti bitku a izgubiti rat. Kad šutimo, možda izgubimo bitku, ali ćemo dobiti rat. Bolje je žrtvovati prolaznu pobjedu za konačni trijumf.”

W. Graham Scroggie

*Šuti, dušo moja!
Na tvojoj je strani
Gospod;
Strpljivo nosi križ
jada i boli.
Prepusti svom
Bogu da se brine i
radi;
U svakoj promjeni
On će ostati vjeran.
Šuti, dušo moja!
Tvoj najbolji, tvoj
nebeski Prijatelj
Trnovitim putima
vodi te kraju
radosnom.
Katharina von
Schlegel*

Pročitajte: Psalam 38,14-23.

George Herbert, pjesnik u vrijeme engleske kraljice Elizabete i Shakespeareaov suvremenik, potjecao je iz velške obitelji poznate po dužnosnicima i vojnicima. Ali kad je navršio trideset godina, Herbert je osjetio da ga Bog poziva u službu propovijedanja pa se odrekao bogatstva, slave i položaja te postao župnikom.

“Zašto, George, zašto?” pitali su ga prijatelji i rodbina. Oni nisu mogli shvatiti njegovu odluku. Na kraju je potaknut riječima Psalmu 38,16: “Jer tebe, Gospodine, čekam, ti odgovaraj za mene, Gospodine, Bože moj!” (DK) napisao pjesmu pod naslovom “Dosjetka”:

*Kad kucne čas u planu Tvome
Da odgovoriš na sve to,
Ne govori naširoko, reci: Moj je,
I to će im biti odgovor.*

Nasuprot Herbetovu problemu, Davidov je problem zakomplicirao njegov grijeh i on to priznaje. Neprijatelji su ga lažno optuživali, ali ako bi se branio, izgledalo bi kao da se želi prikazati bezgrešnim. Zato se obratio Gospodinu i rekao: “Ti odgovaraj za mene, Gospodine, Bože moj!”

Premda su se njihove okolnosti donekle razlikovale, obojica su, Herbert i David, znali da je najbolji odgovor vrlo često uopće ne odgovoriti — bar ne s naše strane. Kao Isus pred Pilatom, i mi se možemo pouzdati da Gospodin zna naše srce i da će se On jednog dana pobrinuti da nas opravda.

Pročitajte: Psalam 39,2-8.

Dva su kralja razgovarala o kratkoći života i razmišljala o njegovom značenju. U nečemu se njihove izjave mogu činiti jako sličnima, dok se u nečemu jako razlikuju.

Jedan od njih bio je kralj Macbeth, lik u Shakespeareovoj velikoj tragediji. U toj drami, koja se prilično slobodno temelji na životopisu kralja koji je doista živio u jedanaestom stoljeću u Škotskoj, Macbeth ubija svojeg suparnika za prijestolja. Njegova supruga, koju savjest tjera u ludilo, počinja samoubojstvo. “Ugasi, se, ugasi, kratka svijeeo!” govori Macbeth prepuštajući se mračnim mislima. “Život nije drugo do hodajuća sjena, siroti glumac koji paradira i trati vrijeme na pozornici, a onda ga više nema. Priča je to što je priča idiot, prepuna zvukova i žestine, a bez značenja.”

A tu je i kralj David. I on je govorio o ljudima koji su “poput sjene” (7. redak)

Pa ipak, kolike li razlike! David je svoj monolog počeo riječima: “Objavi mi, Jahve”, a završio: “A sada, čemu da se nadam, Gospode?”

Macbeth je otkrio da je život bez Boga besmislen. David je otkrio da život s Bogom ima smisla.

Međutim, čak i kršćani katkad žive više u skladu s Macbethovim nego Davidovim nazorom. Kakvim životom vi danas kanite živjeti?

*Obećanje Tvoje, Gospodine, uzimam cijelo,
Široko, potpuno, ko snagu svagdašnjju.
U budućnost mogu gledati bez straha
Jer, Isuse, Ti si sa mnom stalno.*

Henry Deck

Drugi tekstovi

Usporedite Psalam 39,8 s nekim novozavjetnim tekstovima o nadi. Pročitajte Rimljanima 15,13; 2. Solunjanima 2,16 i 1. Timoteju 4,10.

Vrijedi zapaziti

“Slatko je znati da naša nada treba počivati u onome koji se ne da pokolebati, da treba ostati u onome koji se ne mijenja, da nas treba povezati s onim koji jedini zadovoljava dušu, koja treba ući u Njega budući da je naše biće u Njemu.”

E. B. Pusey

Pojašnjenje

O dvanaestom retku: "Moljci na Istoku vrlo su veliki i prelijepi, ali kratko žive. Nakon nekoliko pljuskova možete ih vidjeti kako lepršaju na svakom povjetarcu, ali im suho vrijeme, uz brojne neprijatelje, ubrzo donosi zajedničku sudbinu."
John Kitto

Drugi tekstovi

Da biste našli neke propise što ih je Bog dao da sačuva prava tuđinaca i gostiju, potražite Izlazak 12,48.49; 22,21; Levitski zakonik 19,33.34; Ponovljeni zakon 10,18.19.

Pročitajte: Psalam 39,9-14.

Kad je pisao trinaesti redak, David je možda mislio na Abrahama. Kad je došao u Kanaan, Abraham je bio došljak u stranoj zemlji. Možda je David mislio na Itaja, jednog od svojih vojskovođa.

Itaj, Filistejac iz Gita, zapovijedao je nad šest stotina Gićana u Davidovoj vojsci. Kad je bježao, David je Itaju rekao da se vrati. "Ti si stranac, prognan iz svoje zemlje... danas da te vodim da se potucaš s nama, kad ja idem kamo me sreća nanese. Vrati se!"

Ali Itaj je odgovorio: "Gdje god bude moj gospodar kralj, bilo na smrt ili na život, ondje će biti i tvoj sluga." (2. Samuelova 15,19-21)

Možda je David, umjesto na Itaja, mislio na svoju prabaku Rutu Moapku koja je kao došljakinja odlučila živjeti u Kanaanu. Ona je svojoj svekrvi rekla: "Tvoj narod moj je narod, i tvoj Bog moj je Bog." (Ruta 1,16)

"Sva je moja nada u tebi", priznao je David prije u tom psalmu (8. redak). Svjestan svoje grešnosti, David sada moli Boga za milost. On zna da nema pravo na Božju naklonost. Bog je uspostavio zakone da zaštiti došljake i putnike u zemlji, a David je dolazio kao što su došli Abraham, Itaj i Ruta. Znao je da kad god ljudi dođu kao izopćenici — moleći, a ne zahtijevajući i uzdajući se u Božju dobrotu — Bog se uvijek pokazao milosrdnim.

*Nekoć sam bio izopćen stranac na zemlji,
Grešnik po izboru, tuđinac po rođenju,
Ali sam posvojen i moje je ime upisano
Ko baštinika kuće, plašta i krune.*

Harriet E. Buell

Mnogi redci u
Psalmima
završavaju riječju

sela (što je jednostavno prenesena hebrejska riječ), a označava prekid. Evo nekoliko redaka koji u izvornom tekstu imaju ovu riječ:

◆ *Psalam 3,5*

*Iz sveg glasa Jahvi zavapih,
i on me usliša sa svete gore*

svoje. Sela

◆ *Psalam 24,10*

Tko je taj Kralj slave?

*Jahve nad Vojskama — on
je Kralj slave! Sela*

◆ *Psalam 39,6*

Evo, pedljem si mi dane

izmjerio,

*život moj je kao ništa pred
tobom*

tek dašak je svaki čovjek.

Sela

◆ *Psalam 59,6*

*Jahve, Bože nad Vojskama,
Bože Izraelov!*

*Preni se, kazni sve pogane,
podlacima nemoj se
smilovati! Sela*

◆ *Psalam 82,2*

*Dokle ćete suditi krivo,
ići na ruke bezbožnima?*

Sela

◆ *Psalam 143,6*

*Ruke svoje za tobom
pružam,*

*duša moja ko suha zemlja
za tobom žeda. Sela*

Sela je jedna od onih riječi kao što je *alleluja*, koju prevoditelji nisu prevodili na engleski jezik. Razlika je u tome što su znali da *alleluja* znači “Slava Gospodinu”, ali u značenje riječi *sela* nisu bili sigurni.

I nakon četiri stotine godina bibličari još uvijek razbijaju glavu oko značenja ove riječi, ali nekolicina njih dala je neka logična tumačenja.

Jedno od mnogih značenja riječi *sela* može se izvući iz sličnosti s hebrejskom riječi koja znači “uzdići”. Ako je ova teorija ispravna, riječ *sela* ima značenje “prekida”; više se suvremenih engleskih prijevoda odlučilo za ovo značenje. Ta bi riječ pokazivala pjevačima da zastanu, možda zbog glazbenog umetka kako bi se ljudi mogli individualno moliti ili primijeniti riječi na vlastiti život.

Svima su nama u životu potrebni prekidi. Moramo pustiti da glazba svira bez nas. Moramo učiniti stanku u radu da bismo mogli razmišljati o

onome što nam je Bog
pripremio za ovaj dan.

✿ ✿ ✿

*Isuse, počivam, počivam u
radosti onoga što Ti jesi;
Otkrivam veličinu Tvoga
dragog srca...*

*Da, u Tebi, Isuse, počivam jer
znam milosrđe Tvoje.*

*Vjerujem u ono što si obećao
I to obećanje prihvaćam. Jean*

S. Pigott

✿ ✿ ✿

Hebrejsku riječ *sela*
(prekid, interludij) u Bibliji
nalazimo sedamdeset četiri
puta, od toga sedamdeset jedan
put u Psalmima. Tri ostala
slučaja nalazimo u knjizi
proroka Habakuka.